Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Советива Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 29 март 1973 йил, пайшанба | № 74 (15.548). | Баҳоси 2 тийин.

БАЛЛИ, ИШЧИЛАР СИНФИ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Ўзбекистон ССР саноат корхоналарининг коллективлари тўққизинчи беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йили планини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани янг авж олдириб, бир қанча муҳим маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича 1973 йил биринчи квартал планини муддатидан олдин, 28 мартда бажардилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги марказий статистика бошқармаси.

МИРЗАЧЎЛДА ЯНГИ СОВХОЗ

Ўзбекистондаги шоли экувчи совхозлар қаторига яна бир шоликор совхоз қўшилди. Сирдарё бўйидаги сувлоқ ерларда шоли етиштиришга ихтисослаштирилган хўжалик ташкил этилди. Янги хўжаликка «Шоликор» номи берилди. Совхозда ҳозир дастлабки минг гектар майдонга шоли экишга тайёргарлик кўрилмоқда. Техника базаси яратилмоқда, уруғлик, ўғит ташиб келтирилмоқда. Шолипояларни сув билан таъминлаш учун дарё қирғоғида насос станцияси қурилмоқда. Сувни шолипоялардан чиқариб дарёга қайтариб ташлаш учун тўртта мелиоратив электр подъёмник қурилмоқда.

Совхоз биринчи йили 2 минг тонна дон етиштиришни планлаштирмоқда. Хўжалик шолипоялари кейинчалик 5 минг гектарга етказилади.

«Шоликор» совхози республикада шоли экувчи йигирманчи совхоздир.

(ЎзТАГ).

МАМЛАКАТНИНГ ПАХТА ДАЛАСИ

Яқинда Ломоносов номли тожик колхозида чигит экишга тайёргарлик қай аҳволда эканлиги текшириб чиқилди. Мутахассислар, партия бюросининг аъзолари, халқ назоратчилари Л. Нуров ва П. Амраков бригадаларининг ишига юксак баҳо беришди. Шу коллективлар бу йил гектар бошига эллик центнердан хирмон кўтаришга қарор қилиб, ўз мажбуриятларини зарбдор меҳнат билан мустаҳкамламоқдалар: пахта майдонлари яхшилаб ишлаб ва ўғитлаб қўйилди. Биринчи даражали сара уруғлик жамғарилди, техника яхшилаб ремонтдан чиқарилди. Социалистик мусобақа натижалари ҳисобга олиниб, яққол кўрсатилиб турибди, маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг пухта ўйлаб тузилган системаси асосида иш олиб борилмоқда.

Пахтакор республикалардаги хўжаликларнинг кўпчилиги асосий техникавий экинни экишга худди мана шундай пухта тайёргарлик билан киришмоқдалар. Кейинги вақтларда бу республикаларда юқори ҳосил усталари кўплаб етишди. Улар суғориладиган ерлардан, машиналар ва ўғитлардан моҳирона фойдаланиб, далаларнинг унумдорлигини оширмоқдалар. Саноат учун энг қимматли хом ашё ҳосилини кўпайтирмоқдалар. Бултур айниқса яхши натижалар қўлга киритилди — мамлакат 7 миллион 300 минг тонна пахта олди. Ўртоқ Л. И. Брежнев СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда қилган докладида пахтакорлар меҳнатига юксак баҳо берди.

Пахтанинг ялпи ҳосили анча кўпайтирилганлиги КПСС XXIV съездининг қишлоқ хўжалик соҳасида белгилаб берган йўли тўғрилигини исботловчи ёрқин далилларнинг биридир. Ишларни комплекс механизациялаштириш, ерларни химиялаштириш ва кенг равишда мелиорация қилиш пахта далаларида ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришга, унинг самарадорлигини муттасил юксалтиришга йўл очиб берди. Яққол фактни айтиб ўтайлик. Бултур кузда, масалан, 1964 йилдагига қараганда икки миллион тоннадан зиёдроқ кўп пахта олинди. Шу тариқа мамлакатнинг хом ашё балансига салмоқли ҳисса қўшилди.

Эндиликда, беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида барча пахтакор республикаларда янги марралар мўлжаллаб қўйилди. Ўзбекистон деҳқонлари давлатга 4 миллион 750 минг тонна — пландаги топшириқдан 704 минг тонна кўп пахта беришни мўлжаллаб турибдилар. Туркманистон далаларининг меҳнатчилари Ватанга 930 минг тонна, Тожикистон — 750 минг тонна, Озарбайжон — 430 минг тонна пахта етказиб беришга ваъда қилдилар. Қирғиз ва қозоқ деҳқонлари ҳам зиммаларига улкан мажбуриятлар олишди. Камроқ меҳнат ва маблағ сарфлаб, ҳар бир гектардан юқори ҳосил олиш учун ҳамма жойда социалистик мусобақа авж олдириб юборилди.

Иқтисодий имкониятлар пахтакорларнинг ялпи пахта ҳосилини муттасил кўпайтириб боришларига имкон беради. Мамлакат уларни ўғитлар билан тўла-тўкис таъминлаб турибди, колхозлар ва совхозларни янги машиналар билан таъминламоқда. Мелиорация ишларига катта-катта маблағлар сарфламоқда. Пахтанинг эски навлари касалликларга бардош берадиган тағин ҳам серҳосил навлар билан алмаштирилмоқда. Масалан, маҳаллий селекционерлар яратиб берган «Тошкент-1», «Тошкент-2» ва «Тошкент-3» сингари навлар ишлаб чиқариш синовларида яхши сифатли эканлигини кўрсатди. Бу йил баҳорда Ўзбекистонда жамики пахта майдонининг ярмидан кўпроғига мана шу навдан бўлган чигит экилади. Туркманистон ва Тожикистон ингичка толали пахтанинг янги навларини экишга киришди. Бу янги навлар илгариги навларга қараганда анча яхши сифатларга эга.

Бироқ далалар унумдорлигини оширадиган резервларнинг ҳаммаси ҳам ҳали ишга солингани йўқ. Бунда гап аввало илмий асосланган алмашлаб экишни жорий қилиш тўғрисида бормоқда. Бир қанча ерларда пахтани бошқа экинлар билан навбатлаб экмай, кўп йиллар давомида шу ерларга нуқул пахта экилаётганлигини нормал бир ҳол деб бўладими, ахир? Ўсимликнинг касалланиши ва ҳосилнинг нобуд бўлиши мана шундан келиб чиқади. Факат шунинг орқасидагина бултур Тожикистонда 40 хўжалик давлатга пахтани йигирма минг тонна кам берди. Ўзбекистонда ўртача ҳосилдорлик 28,3 центнер бўлгани ҳолда бу республикада 104 колхоз ва совхоз гектар бошига йигирма центнердан камроқ хирмон кўтарди. Бир ерга ҳадеб пахта экилаверганлиги, баъзан ишлов бериш ва суғориш усулларининг нобоплиги натижасида Озарбайжоннинг Ужари районида анчагина катта майдонлардаги ерларни шўр босиб кетди.

Баъзи раҳбарлар экин майдони ва пахтанинг ялпи ҳосили камайиб кетади, деб хавотирланиб, алмашлаб экишни жорий қилишга ботинмаётирлар. Бундай қилиш илғор деҳқончилик технологиясига, фан-техника тараққиётига бутунлай зид бўлиб тушади. Пахта экилган майдоннинг ўзидан турлича ҳосил олиш мумкин-ку, ахир? Тажриба шуни кўрсатиб турибдики, техникавий экинлар дон экинлари ва кўп йиллик ўтлар билан, айниқса беда билан навбатлаб экиладиган алмашлаб экиш майдонларида пахта майдонининг ҳар бир гектаридан энг кўп ҳосил олиш мумкин.

Шу жиҳатдан қараганда Наманган области ибратли намуна бўла олади. Бундан уч йил аввал бу областда пахтанинг ҳар бир гектаридан 23 центнер хирмон кўтарилиб, 305 минг тонна ялпи ҳосил олинган эди. Алмашлаб экиш гарчи тўла-тўкис ўзлаштирилмаган бўлса ҳам, аммо бултурги мавсумда колхозлар ва совхозлар ўрта ҳисобда 31 центнердан ҳосил кўтариб, пахта етиштиришни 420 минг тоннага етказдилар, бундан ташқари пахтани беда, маккажўхори, шоли, жўхори билан навбатлаб экиш туфайли жамоат чорвачилигининг ем-хашак базаси анча мустаҳкамланди. Область фермалари сермаҳсул ва сердаромад бўлиб қолди. Энди Фарғона водийсидаги колхозлар ва совхозларнинг ҳаммаси алмашлаб экишни қатъият билан жорий қилмоқдалар. Бултурги йилнинг ўзидаёқ Ўзбекистонда суғориладиган ерлардаги бедапоялар ярим миллион гектарга яқинлашиб қолди. Беда экиш тупроқнинг структурасини яхшилайди, унумдорлигини оширади.

Ерларнинг кўпчилигига нуқул пахта экиш билан шуғулланаётган районларда далаларнинг ҳар бир гектаридан тағин ҳам самарали фойдаланмоқ учун шу йил баҳорнинг ўзидаёқ кўпгина иш қилиш мумкин ва лозим. Ҳозир ғалла майдонини кенгайтираётган, бўш ерларни ҳайдаб экинзорларга айлантираётган, янги ерларни ишга солаётган Тожикистон, Туркманистон, Ўзбекистон илғор хўжаликларининг ташаббуси ҳар қанча қўллаб-қувватланса арзийди. Суғориладиган далаларга бедани баҳори буғдой ёки сули ёҳуд арпа билан қўшиб, аралаштириб экиш катта фойда бермоқда. Шундай ерларнинг ҳар бир гектаридан икки хил фойда олинмоқда: бир мавсумнинг ўзида ҳам дон ҳосили, ҳам икки-уч ўрим беда олинмоқда.

Баҳор қуёши ерларни тез тобига келтирмоқда, ёппасига чигит экиш пайти тобора яқинлашмоқда. Колхозлар ва совхозларда экиш кампаниясининг иш планларини аниқлаб олмоқдалар, уруғлик чигитнинг ва ремонтдан чиқарилган техниканинг сифати текширилиб кўрилмоқда, экинзорлар экишга қандай тайёрлаб қўйилганлиги текширишдан ўтказилмоқда. Пахтакорлар деҳқонларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, олинган мажбуриятларни шараф билан бажариш, саноатга кўплаб юқори сифатли хом ашёни етказиб бериш учун бутун кучларини сарфламоқдалар. Беш йилликнинг учинчи йили партия XXIV съездининг қарорларини бажаришда пахтакорлар олға томон янги қадам қўядиган йил бўлсин.

(«ПРАВДА» газетасининг 28 мартдаги бош мақоласи).

ШУ КУННИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Чорвадор ўртоқлар! Қўзилатишда энг масъулиятли кунлар келди. Сизлар ҳалол меҳнатингиз билан келгусида гўшт, сут, жун ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришга мустаҳкам замин яратяпсиз. Маҳсулотни шу кунларда ўстиришга қолдирилаётган ҳар бош қўзи беради. Шунинг учун урғочи қўзиларнинг ҳаммасини, эркак қўзиларнинг асосий қисмини ўстиришга қолдиринг, уларни меҳр билан парваришланг, чиқимга йўл қўйманг. Наслли совлиқлардан олинган қўзиларнинг ҳаммасини тўла сақлаб қолинг. Отарлардан тунги постлар ишини яхшиланг. Ҳар бир колхоз, совхоз, район ва областда чорва молларни, хусусан қўйларни туёқ сони ҳисобига кўпайтириш планларининг ошириб бажарилишига эришинг. Қўзилатиш даврида ҳисоб-китоб ишларини намунали йўлга қўйинг.

Ўстиришга қўзи қолдириш — ишнинг бошланиши. Қўзиларни, хусусан нимжонларини зоотехника қоидалари асосида парвариш қилинг, ҳарорат кўтарилгунча семириб, ўзини тутиб олишини таъминланг, қўшимча ширалик озуқа билан боқинг, вақти-вақти билан суғориб туринг.

Ҳамма жойда зоотехниклар, ветеринария врачлари, фельдшерлар хизматини намунали йўлга қўяйлик, чорва молларга зооветеринария хизмати кўрсатишни яхшилайлик. Чиқим йўлларини бутунлай беркитиб ташлайлик!

Пландаги 8 минг ўрнига 21 минг бош қўзини ўстиришга қолдириш мажбуриятини олган Сирдарё область, Фориш районидаги Киров номли давлат наслчилик заводи коллективидан ўрнак олинг.

ИЛҒОР ЧЎПОНЛАР

Киров номли давлат наслчилик заводининг совлиқлардан энг кўп қўзи олиб, ўстиришга ҳам энг кўп қўзи қолдиришга аҳд қилган бош чўпонлари:

Ибод ИСАЕВ,
Бойсултон САТИМБОЕВ,
Бўронбой ТОШМУРОДОВ,
Омониддин МУҲАММЕДОВ,
Исмоил ОЧИЛОВ,
Исроил ЭРГАШЕВ,
Ҳасан ИСОРОВ,
Али ҚУРБОНОВ,
Мамаражаб ЖУРАЕВ,
Тўйчи ШОВҚИЕВ.

Бу моҳир бош чўпонлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун курашмоқдалар.

*

Суратда: заводнинг бош зоотехниги У. Уркенов (чапдан учинчи) илғор чўпонлардан Х. Абдурасулов, М. Эргашев, Х. Қунишев, И. Очилов, М. Раҳимов ўртоқлар билан суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ҚИЗИЛҚУМ ЯЙЛОВЛАРИДАН ХАТ

ЎСТИРИШГА 21 МИНГ ҚЎЗИ

Киров номли совхоз қоракўлчиликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун давлат наслчилик заводига айлантирилди, айни кезда коллектив олдига наслли қўйлар, бошқа хўжаликларга етказиб бериладиган қўзилар, қоракўл тери, гўшт ва жун етиштиришни кўпайтириш, сортни яхшилаш, соф фойдани кўпайтириш, таннархни камайтириш вазифаси қўйилди.

Шундан буён ўтган даврда завод яна икки поғона кўтарилди. Биринчиси, ўтган йили давлатга чорва маҳсулотлари етказиб бериш планларини ошириб бажарди, ёки рақамлар тили билан айтганда, халқимиз кировчилардан 576 тонна бўрдоқи гўшти, 135 тонна сут, 304 минг дона тухум олди, 26.251 дона қоракўл тери тайёрланиб, топшириқ ортиғи билан адо этилди. Таннарх анча камайтирилди, давлат 103,7 минг сўм соф фойда кўрди.

— Ютуқларнинг «сир»и нимада? — сўрадик завод директори Ҳосилбек Эсонқуловдан. Саволимизга тезда жавоб бера қолмади. У узоқ йиллар давомида партия, совет, комсомол ташкилотларида раҳбарлик лавозимларида ишлади, қарийб ўн йилдан буён совхозга директорлик қилди, ҳаётнинг кўп аччиқ-чучукларини бошдан кечирди, бой тажриба тўплади. Ана шу босиб ўтилган йўлга якун ясаб, сўнгра лўнда жавоб қилди:

— Ҳамма гап — ўстиришга кўп қўзи қолдиришда ва уларни кўз қорачиғидек асрай билишда, — деди.

Изоҳга ҳожат йўқ. Деҳқончиликда ҳосилни ҳар туп ўсимлик берса, чорвачиликда маҳсулот яхши парваришланган қўйлар, қорамоллар, йилқилар, туялар, паррандалардан олинади. Шундай экан, қўзилар, бузоқлар, қулунлар, бўталоқлар, жўжалар сонини кўпайтириш, юқори семизликда асраш маҳсулот етиштиришнинг тақдирини ҳал қилади.

Иккинчиси, чорва қишлови бехатар ўтди. Шу йилнинг биринчи январида фермалардаги қўй 46 минг 334 бошни ташкил этди. Бу — жуда катта бойлик. Шу билан бирга коллектив зиммасига улкан вазифалар юклайди. Битта товуққа ҳам дон, ҳам сув керак, дейдилар. Қўйлар минг-минглаб ҳисобланади. Уларга озуқа, иссиқ бино етказиб бериш, сув билан таъминлаш осонми? Фидокор коллектив бунинг уддасидан чиқиб келяпти. 1973 йил мажбуриятлари чорвадорлар меҳнатига ўлчов бирлиги бўлиб хизмат қиляпти. Гўштни 600 тоннага, сутни 150 тоннага етказиш, тухумни икки баравар кўпайтириш керак. Қоракўл тери тайёрлаш ҳақида гапирилмаса ҳам бўлади, завод шу тармоққа ихтисослаштирилган эмасми, план ва мажбуриятни бажариш қонун!

— Бунинг учун нималар қилиш керак? — сўраймиз Ҳосилбек акадан.

— Туёқ сонини кўпайтириш, қўзиларни кўпроқ ўстиришга қолдириб, яхши парвариш қилиш керак, — дейди яна.

— 1973 йил мажбуриятлари қандай резервлар ҳисобига бажарилади?

— Илгари ўстиришга 8 минг қўзи қолдиришни кўзда тутган эдик. Кейинчалик мажбуриятни қайта кўриб чиқиб, ўстиришга 21 минг қўзи қолдиришга азму қарор қилдик. Ҳар бош қўйнинг тирик вазнини 45 килограммга етказиб гўштга топширамиз.

Директор яна қатор вазифалар ҳақида гап қотди. Жумладан, завод давлатга 150 тонна майин жун етказиб беради, бошқа хўжаликларга 3 мингта наслли қўзи сотади. Совлиқлар сонини 50 минг бошдан оширади. Камида 500 минг сўм соф фойда келтиради. Умумий қоракўл териларнинг кўк нусхалиги 30 процентни, сур нусхалиги 15 процентни ташкил этиши керак. 300 гектар майдонда бедадан юқори ҳосил етиштирилади. Хуллас, ҳал қилувчи йил планларини бажариш учун ҳамма резервлар ишга солинади.

Завод коллективининг куч-қудрати дарё тўлқинидек мавжланяпти. Шуниси диққатга сазоворки, ферма бошқарувчилари ҳам, бош чўпонлар ҳам, хуллас, ҳамма зиммасига оширилган мажбуриятлар оляпти. Искандар Ёқубов фермасида эгиз қўзи сонини юзига бир юз элликка етказиш, 7 минг қўзини ўстиришга қолдириш кўзда тутиляпти, шунга яраша иш қилиняпти. Мухтор Жўраев фермасида ҳам шундай. Шу икки ферма ходимларигина ўстиришга ўтган йили хўжалик бўйича қолдирилган миқдорда қўзи қолдириш кафолатини олди.

Бош чўпонларнинг ҳимматини айтмайсизми, меҳнатидан қочмаймиз, ўстиришга икки-уч йиллик план миқдорида қўзи қолдирамиз, дейишяпти. Юзига юз элликтадан эгиз қўзи оладиган чўпонлар ўтган йилдагидан икки ҳисса кўп, икки юзтачилари ҳам анчага бориб қолди. Мўмин Раҳимов, Асил Қунишов, Холдор Абдурасулов, Мусамурод Эргашев каби бош чўпонлар шулар жумласидандир.

— Бош чўпонларнинг мажбурияти анча оғир-у, бажарилиши... Сўзимизни директор илиб кетди.

— Фан-техника ютуқлари, илғор тажрибалар чорвадорлар хизматида, — деди у, — шундай бўлгач, мажбуриятларнинг бирортаси бажарилмай қолмайди. У бир мисол келтирди. Самарқанд Қишлоқ Хўжалик институтининг қоракўлчилик факультети декани Шоҳмирза Ризаев бошлиқ олимлари фан янгиликларини ҳаётга татбиқ этишда завод коллективига яхши ёрдам беряпти. Уларнинг ташаббуси билан соғлом эгиз қўзилар олиш, оғир ишларни комплекс механизациялаш тадбирлари амалга оширилятпи. Олимлар билан чорвадорлар ҳамкорлиги ғалаба гаровидир.

Сирдарё область Фориш районидаги Киров номли давлат наслчилик заводи коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили топшириқларини ҳамма кўрсаткичлари бўйича бажаришга куч-ғайрати, билим-тажрибасини сафарбар этмоқда. Шундай экан, ғалаба уларга ёр бўлади.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ХУШ ХАБАРЛАР

ТОШКЕНТ. Минск заводи Ўзбекистон пахтакорларининг 60 от кучига эга бўлган двигателли икки минг трактор тайёрлаб бериш ҳақидаги заказини қабул қилди. Белорус дўстларимиз шу тўғрида «Ташсельмаш» коллективига хабар қилишди. «Ташсельмаш» коллективи кенг қаторли далаларда ҳосилни йиғиштириб олиш учун бу йил тўрт қаторли «ХН-3,6» маркали пахта териш машиналарини кўплаб ишлаб чиқара бошлайди. Бу агрегатлар Минск тракторларига ўрнатилади. Тракторлар пахта терими арафасида олина бошлайди.

ҚАРШИ. «Ирмонтажстрой» трестининг коллективи Қарши—Талимаржон — Каркичи электр линиясини фойдаланишга топширди. 142 километр узунликдаги бу трасса бўйлаб 220 киловольт кучланишли электр энергия Ўрта Осиёнинг ягона энергетика системасидан Қарши магистрал каналининг насос станцияларига етказиб берилади.

НУКУС. Автоном республикада қизилмия илдизи етиштириладиган йирик аграр-саноат комплекси вужудга келтирилади. «Союзлакрица» ишлаб чиқариш бирлашмаси директорлар кенгаши Ўзбекистон Фанлар академиясининг Ботаника институти билан биргаликда шу ҳақда қарор қабул қилди. Янги комплексда плантациялар ва экстракт заводи бўлади. Бу комплекс олти минг гектар майдонни эгаллайди.

Қорақалпоғистонда ҳар йили олти тоннага яқин қизилмия илдизи тайёрланади. Фармацевтика, озиқ-овқат саноати, металлургия саноати учун кераклии ана шу қимматли хом ашё Иттифоқимизнинг кўп республикаларига юборилади, шунингдек АҚШ, Швеция, Японияга ва бошқа мамлакатларга экспорт қилинади.

ЗАРАФШОН. Бу шаҳарда янги автобаза ташкил қилинди. Бу базанинг автобуслари ва таксилари Зарафшонни қоракўлчиларнинг район маркази Томди билан, геологларнинг Мурунтовдаги посёлкалари билан ва бошқа районлар билан боғлайди. Ҳар қандай йўлда қатнай оладиган йигирма бешта кучли машина юкларни Қизилқумдаги чорвачилик фермаларига етказиб беради.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада ўзбек болалар адабиётини ҳамда қўшиқ ижодиётини ривожлантиришдаги хизматлари учун **шоир** Пўлат **Мўминов** (Пўлат Мўмин)ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзбек совет адабиёти соҳасидаги хизматлари учун **шоир** Шукрулло **Юсупов** (Шукрулло)ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

БЕДА ВА МАККАЖЎХОРИ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида беда ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида шу йил 28 мартга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — беда экилган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида, тўртинчи стун — маккажўхори экилган майдон (гектар ҳисобида); бешинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Сирдарё	21746	90,4	5857	35,7
Андижон	8192	89,7	4328	48,2
Сурхондарё	7200	89,6	2200	22,1
Тошкент	11854	75,8	6616	30,5
Фарғона	10278	72,9	3984	17,2
Қашқадарё	7601	64,0	862	7,2
Самарқанд	8675	59,4	680	3,5
Наманган	4285	41,6	2476	15,1
Бухоро	5274	41,1	1460	8,6
Хоразм	1312	29,3	—	—
ҚҚ АССР	1635	11,5	—	—
Республика бўйича:	88052	63,3	28463	16,2

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА СУҲБАТ

27 мартда СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва расмий визит билан СССРда меҳмон бўлиб турган Жанубий Вьетнам миллий-озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, Жанубий Вьетнам Республикаси ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Бинь ҳамда унга ҳамроҳ бўлиб келган делегация аъзолари — Миллий озодлик фронти Марказий Комитетининг аъзоси, Жанубий Вьетнам Республикасининг СССРдаги элчиси Данг Куанг-Минь ва Жанубий Вьетнам Республикасининг Польша Халқ Республикасидаги элчиси Чан Ван Ту ўртасида суҳбат бўлиб ўтди.

Қардошларча дўстлик вазиятида ўтган суҳбат вақтида иккала томонни қизиқтирувчи кўпгина халқаро масалалар юзасидан, жумладан, Жанубий Вьетнамдаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олинди.

Нгуен Тхи Бинь Вьетнам халқининг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган одилона курашида бебаҳо ёрдам ва самарали мадад бериб келган ва бераётган КПСС Марказий Комитетига, СССР ҳукуматига ва қардош совет халқига Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети, Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати ва Жанубий Вьетнамнинг бутун аҳолиси номидан чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

Совет томони Париж битимини имзолаган ҳамма томонларнинг бу битимни аниқ бажариши учун, Вьетнамда мустаҳкам тинчлик вазиятини вужудга келтириш учун курашаётган Вьетнам халқи билан муттасил бирдам эканлигини таъкидлади.

Шу куни СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Жанубий Вьетнам Республикаси ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Бинь ва Миллий озодлик фронти билан Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати делегациясининг унга ҳамроҳ бўлиб келган аъзолари шарафига нонушта зиёфат берди.

(ТАСС).

КООПЕРАТОРЛАР КЕНГАШИ

27 мартда Москвада саккизинчи чақириқ Центросоюз кенгашининг йиғилиши очилди. Ўтган йилги иш якунлари ва КПСС Марказий Комитетининг 1972 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида 1973 йилда хўжалик фаолияти планларининг бажарилишини таъминлашда матлубот кооперациясининг вазифалари тўғрисида Центросоюз правлениесининг раиси А. П. Климов доклад қилди.

Йиғилишда мавжуд камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет вазифалар белгиланди, шунингдек, беш йилликнинг ҳал қилувчи йили — 1973 йил хўжалик планларини тўла ва ошириб бажаришни таъминловчи тадбирлар муҳокама қилинди.

Кенгаш йиғилиши ишида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари қатнашдилар. (ТАСС).

РАҲБАР МАСЪУЛИЯТ ҲИССИНИ УНУТГАЧ...

Булунғур район партия комитетининг пленумидан

Партия ўз кадрларини камчиликларга нисбатан большевистик муросасизлик, юксак принципиаллик руҳида тарбиялайди, ҳар бир коммунистдан топширилган иш учун юксак масъулиятни талаб қилади. Партия белгилаётган ижтимоий-иқтисодий қайта қуришларнинг кўлами ва миқёси нақадар кенг ва чуқур бўла боргани сари бу талаблар шу қадар юксак бўлаверади. Айни пайтда кадрларга нисбатан талабчанлик уларга ишонч билан қараш ва ҳурмат билан муносабатда бўлишни уйғунлаштиради. КПСС XXIV съезди коммунистларни тарбиялашнинг мана шу томонига катта эътибор берган эди. Бу нарса партия Марказий Комитетининг декабрь Пленумида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди. Республика партия ташкилотлари ўз олдиларида турган вазифаларини тўғри англаб, кадрларга нисбатан талабчанликни муттасил оширмоқдалар, уларнинг фаолиятини кучайтирмоқдалар, коллективларни янги-янги меҳнат зафарларига сафарбар этмоқдалар.

Аммо ҳамма жойда ҳам раҳбарлар бу принципларга амал қиляптиларми, топширилган ишга юксак масъулият билан қараяптиларми, ўзларига кўрсатилган ишончни оқлаяптиларми? Афсуски, ҳамма жойда ҳам шундай эмас. Гарчи жуда оз бўлса-да, лекин айрим раҳбарлар масъулият ҳиссини унутиб қўйиб, партия қоралаган методларга ёпишиб олаётганликлари фактлари учраб туради. Булунғур район партия комитетининг биринчи секретари Х. Ризаев, райком ва райижрокомнинг айрим ходимлари хулқ-атворидаги номуносиб хатти-ҳаракатлар ҳақида Ўзбекистон КП Марказий Комитетига меҳнаткашлардан ташвишли сигналлар, хатлар келганлиги ва уларни текшириш натижалари худди шундан далолат беради.

Текшириш натижалари ҳақида Булунғур район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитетнинг ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири Г. М. Орлов ахборот берди.

Пленум қатнашчилари шуни чуқур қониқиш билан қайд қилдиларки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Булунғур райкомининг биринчи секретари Х. Ризаевнинг нотўғри хатти-ҳаракатларини ўз вақтида очиб ташлаб, район партия комитети бюроси фаолиятига принципиал баҳо берди.

Пленумда сўзга чиққан коммунистлар райкомнинг биринчи секретари ва райком бюросининг баъзи аъзолари хулқ-атворидаги номуносиб хатти-ҳаракатларни кўрсатувчи кўпгина мисоллар келтирдилар.

— Бизнинг хўжалигимиз, — деди «Октябрь» колхозининг раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Н. Эсонтурдиев, — областдаги энг йирик колхозлардан, райондаги асосий пахтачилик хўжаликларидан саналади. Колхозимизда 30 га яқин бригада пахта етиштириш билан шуғулланади. Аммо Х. Ризаев бизнинг хўжалигимизни билмайди, узоқ йиллар мобайнида атиги икки-учтагина бригадада бўлди. Райкомнинг биринчи секретари оммадан ажралиб қолди, коллективлар ҳаёти ҳақида конкрет тасаввури йўқ, коллективларнинг зарур эҳтиёжларини билмайди.

Ленин номли колхоз раиси С. Иброҳимов, 24-қурилиш бошқармаси партkоми секретари Г. Топоркова ўз сўзларида ишда йўл қўйилган хато ва камчиликларнинг сабаби — Х. Ризаев ва райком бюроси баъзи бир аъзоларининг нўноқ раҳбарлик услуби оқибати, уларнинг ўз бурчларига виждонан муносабатда бўлмасликлари натижаси эканлигини таъкидлашди. Буларнинг ҳаммаси шунга олиб келдики, Булунғур райони 7-8 йилдан буён асосий қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш топшириқларини муттасил бажармай келяпти. Фақат кейинги икки йилнинг ўзидагина район бўйича 16 минг тонна дон, 1200 тонна картошка, қарийб 5,5 тонна узум, кўплаб полиз экинлари маҳсулоти, гўшт, жун, тухум кам етказиб берилди. Ўтган йили пахта топшириш плани ҳам бажарилмай қолди. Давлатга 1200 тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилмади.

Бир қатор хўжаликларда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш масалалари ўлда-жўлда қолиб кетди.

Деҳқончиликда қўл меҳнати ишларини механизациялаш суст жорий этилди, агрономия фани ва илғор тажриба ютуқларидан қониқарсиз фойдаланилди. Район раҳбарлари оғизда машина терими тарафдорлари бўлганлари ҳолда, амалда пахтани қўлда теришга мажбур этишди. Район бўйича ҳосилдорлик ўтган йили 16,1 центнерга тушиб қолди.

Район партия комитети чорвачилик хўжаликлари, бўлимлар ва фермаларни чорва озуқаси етиштиришни кўпайтиришга йўналтира билмади. Кўкпоя учун маккажўхори ҳосилдорлиги республикада энг паст бўлиб қолмоқда. Кўпгина хўжаликлар жамоат чорвачилигини ривожлантиришдаги бу асосий воситани эсдан чиқариб қўйиб, чорвачиликни рентабел соҳага айлантиришга эриша олмадилар. Районда кейинги йилларда қўй-эчки, ҳ[?]рамол ва сигирларнинг ту[?] сони камайиб кетди.

Пленум қ[ат]нашчилари айрим ходимла[р к]олхоз уставини, молия интиз[ом]ини бузиб, кўзбўямачилик в[а] давлатни алдаш йўлига ўтиб [ол]ганлигига доир фактларни ке[лти]рдилар. Бу ва шунга ўхшаш [си]гналлар олдин ҳам район па[рт]ия комитети ва райижрокомга тушган эди, аммо буларни кўплари юзасидан ўз вақт[ид]а тегишли чоралар кўрилм[ади]. Баъзи сигналлар эса [о]батсиз қолиб кетди.

Илгаригидек[ка]зир ҳам, деб таъкидлашди [пл]енум қатнашчилари, ўсиш суръатларини тўхтатиш ёки [се]кинлаштириш орқада қолиш [му]кдир. Шу муносабат би[лан] мусобақани ташкил эти[ш]да расмиятчиликка йўл қўй[ил]ганлиги учун райком бюроси [ша]ънига ҳаққоний таъналар а[й]илди.

Улуғбек ном[ли] совхоз директори М. Оч[и]в, «Правда Востока» колх[оз]ининг раиси М. Солиев, Қ[?]он қишлоқ Советининг раис[и] М. Бердиалиев ва бошқ[а]р кадрлар танлаш ва жой[-жой]ига қўйишда райкомнинг [бир]инчи секретари қўпол хато[ли]га йўл қўйганлигини таъки[дла]шди. Х. Ризаев кадрларга [ба]ҳо беришда уларнинг ишчан[лик] ва сиёсий сифатларини эма[с], балки ошна-оғайнигарчилик, [ша]хсий муносабатларига қара[ш]ни тутди. Масалан, Х. Ри[за]в райкомнинг биринчи секретарлигига сайланган 1965 йилдан бошлаб унинг тавсияси ва кўрсатмасига биноан ўзи илгари директор бўлиб ишлаган «Гулбулоқ» совхозидан 15 киши райондаги раҳбарлик лавозимларига кўтарилди. Бунинг оқибатида шу кишиларнинг баъзилари раҳбарликни таъминлай олмаганликлари ва кўзбўямачилик қилганликлари учун юқори органлар томонидан ўз вазифаларидан олиб ташланди.

Х. Ризаев кўпинча хизмат вазифаларини суиистеъмол қилиб, қонунсиз хатти-ҳаракатларга йўл қўйган, ахлоқсизлик қилган ходимларни жазодан сақлаб, уларни ҳимоя қилди, ш[у] тариқа бундай номуносиб хатти-ҳаракатларга йўл очиб [б]ерди. Х. Ризаев коллективлар[д]а асабий вазиятни вужудга [к]елтирди.

Бу ҳақда 66-мактаб директори Х. [?]риазаров қуйидагиларни айтди:

— Р[и]заев ўз атрофига хушомадгўйларни йиғиб олди, улар Ризаевнинг ҳар қандай хоҳишларини заррача ўйламай бажо келтиришга тайёр кишилар эди, Р[из]аев одамларни ҳақорат қи[л]ар, инсоний шаънини ерга ур[а]р, қўполлик қилар ва ўзини [б]ланд тутарди.

Плен[у]мда Ризаевнинг ўзи ҳам хи[зм]ат вазифасини шахсий манфаатлари йўлида суиистеъмол қи[л]ганлигига доир фактлар кел[т]ирилди. У Булунғурда оиласи [б]илан беш хонали уйда тургани ҳолда, Самарқанддаги данғиллама ҳовлисини катта маблағ [с]арфлаб тағин ҳам кенгайтирд[и]. Ўғлининг тўйидан одамла[рд]ан совға-салом ва инъомла[р] олиш учун қулай восита си[ф]атида фойдаланди. Х. Ризаевнинг ёрдами билан баъзи ходи[м]лар навбатсиз, қонунсиз рав[иш]да шахсий енгил машиналар[ни] сотиб олишди. Буларнинг ор[ас]ида қишлоқ хўжалик илғорла[ри]га аталган машиналар ҳам бор[э]ди.

Кўнгил[с]из воқеаларнинг юз беришига райком ва райижрокомдаги [н]осоғлом вазият сабаб бўлди. [П]ленум қатнашчилари принципс[и]злик, камчиликларга муросо[са]злик қилгани учун райком бюросининг айрим аъзолари[ни в]а райижроком раҳбарларин[и] қаттиқ танқид қилишди. [Сў]зга чиққанлар Булунғур ра[й]ижрокомининг раиси Т. Муста[?] фаолиятидаги жиддий ну[қс]онларни кўрсатиб ўтишди.

Райкомнинг биринчи секретари ва бюронинг баъзи аъзолари хатти-ҳаракатидаги камчиликларни район коммунистлари танқид қилишганмиди? Ҳа, танқидлар бўлган эди. Бироқ ўртоқ Ризаев бундай эътирозларга, танқидий мулоҳазаларга тоқат қилолмасди. Танқид учун таъқиб этарди, танқидни бўғишнинг «нозик» усулларини топиб, танқид қилган айрим кишиларни қаттиқ огоҳлантирарди, баъзиларнинг хизмат вазифасини пасайтириб қўярди, баъзи бировларни ишдан четлаштирарди. Мана шундай вазият оқибатида кўпчилик коммунистлар юқори партия органларига мурожаат этишди.

Пленумда Самарқанд область партия комитети шаънига ҳам танқидий фикрлар айтилди. Область партия комитети Х. Ризаевдек номуносиб одамни шундай масъулиятли вазифага кўтарди, уни обдон ўрганмади, ўринсиз равишда қўллаб-қувватлаб, рағбатлантириб турди.

Булунғур райкоми пленуми шуни кўрсатдики, райкомнинг биринчи секретари Х. Ризаев коммунистларнинг ишончини йўқотди, улар олдида ўзини бадном қилиб қўйди, ишга ва кадрларни тўғри тарбиялашга катта зарар келтирди. Пленум қатнашчилари унинг райкомнинг биринчи секретари вазифасидагина эмас, партия сафларида туришини ҳам нолойиқ деб топдилар. Хизмат вазифасини шахсий манфаатлари йўлида суиистеъмол қилгани, нопоклиги, кадрлар билан ишлашда партиявий принципларни қўпол равишда бузгани, қишлоқ хўжалигига қониқарсиз раҳбарлик қилганлиги учун Х. Ризаев райкомнинг биринчи секретари вазифасидан олиб ташланиб, КПСС сафидан ўчирилди.

Пленумда Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Усмонов нутқ сўзлади.

Пленум ташкилий масалани ҳам кўриб чиқди. Ш. Х. Хўжақулов Булунғур район партия комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Пленум шуни кўрсатдики, район партия ташкилоти экономикани ривожлантиришдаги қолоқликни тугатиш ва очиб ташланган камчиликларни бартараф қилиш учун етарли куч ва қувватга эга. Сўзга чиққанлар асосий диққат-эътиборни ҳал этилмаган вазифаларга, камчиликларни тугатиш йўлларига қаратдилар. Бир овоздан қабул қилинган қарорда кадрлар билан ишлашдаги ташкилотчилик ва тарбиявий жиҳатларни яхшилаш, хўжаликнинг барча тармоқларини кескин кўтариш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Пленум район партия комитети аъзоларининг юксак сиёсий етуклиги ва принципиаллигини, камчиликларга нисбатан муросасизлигини, партия интизомини мустаҳкамлаш, партия турмуши нормалари ва партия раҳбарлиги принципларига қатъий риоя қилишга астойдил аҳд қилганликларини намойиш этди.

Пленум қатнашчилари [...] партия ташкилоти омма[...]да ташкилотчилик ва с[...] ишларни кучайтириш а[...] район экономикаси ва ма[...]тини партия XXIV съезд[...]да КПСС Марказий Ком[...]нинг декабрь Пленуми та[...]рига кўра муваффақият[...]вожлантиришни таъмин[...]лар, деб қатъий ишонч б[...]дилар.

ОЧИЛМАГАН ҚЎРИҚЛАР

Олимжон ЮСУПОВ,
Андижон машинасозлик заводи темирчилик-пресслаш цехининг прессловчиси.

Олимжон Юсупов — фидокорона меҳнати, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда жонкуярлиги, актив рационализатор, ёш ишчиларга меҳрибон устозлиги билан Андижон машинасозлик заводида коллективнинг ҳурматини қозонган. У 22 йилдан буён шу заводда муқим ишлаб келмоқда. Тошкент ва Марғилон тўқувчилари ташаббусига биринчилар қатори қўшилган ишчи шу кунларда 1974 йилнинг февраль ойи ҳисобига иш бажаряпти. Юбилей йилида чиқинди металлардан кичик ҳажмли деталлар тайёрлаш ташаббусини бошлаб, 1,7 тонна металл тежашга эришди. Бу йил тежамкорликни 2,5 тоннага етказиш ниятида. Тежалган шунча металлдан планга қўшимча 5 мингдан зиёд турли хил деталлар тайёрлаш мумкин. Меҳнатсевар машинасоз тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 56 йиллиги кунигача, беш йиллик топшириқларини эса 3,5 йилда бажариш мажбуриятини олган.

Яқинда корхонамизда қувончли воқеа рўй берди. Туркиянинг «Фаиз Буян» фирмасидан коллективимиз номига хат келди. Унда бизлар етказиб бераётган дизель ва насослар жуда мукаммал ишлангани, бошқа мамлакатларда тайёрланаётган машиналардан афзал эканлиги ёзилган. Ана шундай машиналаримиздан яна кўпроқ Туркияга юборишимизни сўрашибди. Унумдор ва бақувват машиналар ишлаб чиқараётган коллективимизга кўпдан-кўп раҳматлар айтишибди.

Бу хат бизнинг ишимизга берилган баҳо бўлгани учун ҳам қувонмасдан иложимиз йўқ. Лекин шуни айтиш керакки, машинасозликда катта тажриба тўплаган, сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган, квартал ва йиллик топшириқларни шараф билан уддалаётган ишчиларимиз бундай мақтов сўзларга кўп учмайдилар. Эришилган ғалабалардан мағрурланиб кетмайдилар. Аксинча ўз зиммаларидаги масъулиятни янада чуқур ҳис этадилар. Бекаму-кўст машиналар ишлаб чиқариш учун жонкуярликни, фидокорликни тағин ҳам оширадилар.

Қўли гул машинасозларимиз яратаётган мукаммал дизель ва насослар мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини тез суръатлар билан ривожлантириш ва деҳқончилик ишларини механизациялаштиришда мададкор бўляпти. Маҳсулотимиз фақат мамлакатимиздагина эмас, ҳатто кўплаб чет эл мамлакатларида ҳам манзур ва машҳур. То шу кунгача Вьетнам Демократик Республикаси, Куба, Бирлашган Араб Республикаси, Туркия, Покистон, Камбоджа, Судан, Эрон, Ҳиндистон каби 36 га яқин хорижий мамлакатлар минглаб дизель ҳамда насосларимизни сотиб олишди.

Машиналаримизнинг харидори йилдан-йилга кўпаймоқда. Бу корхонамиз ишчи, инженер-техник ходимлари баракали ижодий меҳнати билан маҳсулотимиз сифати тобора яхшиланаётганлигидан далолат беради. Эндиликда социалистик мусобақани кенг ривожлантиришга бутун куч сафарбар этилмоқда. Бу бежиз эмас. Социалистик мусобақа ишлаб чиқаришни яхши йўлга қўйишда, техника тараққиётини тезлаштиришда ишчиларга ижодий ва амалий ёрдам кўрсатади. У бутун кучимизни бир ерга тўплайди, топшириқларни ошириб бажаришга ундайди.

Резервлар — очилмаган қўриқларимиздир. Ҳар бир ишчининг эса ўз имкониятлари, ўз қўриқлари бўлади. Бу резервларни ишга солиш орқасидагина у муваффақиятга эришади, ютуқларини кўпайтиради. Металлни тежаш эса бизнинг энг катта резервимиз ҳисобланади.

Тежамкорлик билан ишлашга ҳозир барча ишчиларимиз ҳаракат қилишяпти. Ўзлари ишлаётган участкаларда хом ашё ва материалларни имкони борича тежабтергаб сарфлаётирлар. «Тома-тома кўл бўлур», дейди халқимиз. Агар ҳамма ишчилар ана шундай иш тутишса, корхонамиз учун ҳам, коллективимиз учун ҳам катта наф келади. Ҳал қилувчи йилда биз 85 тонна қора металл, 350 минг киловатт-соат электр энергияси ва 50 тонна ёнилғи тежаб қолишга сўз бердик. Сўзимизнинг устидан чиқиш учун очилмаган қўриқларимизни ишга соламиз.

Биз ҳозир ишлаб чиқарилаётган дизелларни янада такомиллаштириш устида қизғин иш олиб боряпмиз. Бу иш тўла амалга оширилгач, корхона насосни такомиллаштиришдан 800 минг сўм фойда кўрабошлайди. Меҳнатсевар коллективимиз «30-2131А» маркали янги хил қудратли экскаватор ишлаб чиқаришни ҳам муваффақиятли ўзлаштирди.

Заводимизнинг асосий хом ашёси металл. Бу қимматбаҳо хом ашёни тежаб-тергаб сарфлаш, чиқинди металлдан деталь тайёрлаш ишимизга барака киритади. Кўпчилик ҳамкасбларим қатори мен ҳам ўз зиммамга қўшимча мажбуриятлар олиб ишлаяпман. Ўтган йили 1,5 тоннадан зиёд металл тежаган бўлсам, бу йил 2,5 тонна металл тежашга, шунинг ҳисобига 5 мингдан зиёд қўшимча деталь тайёрлашга аҳд қилдим. Ўз имкониятларимни ҳисоблаб чиқиб, беш йиллик топшириғимни 3,5 йилда бажаришга сўз бердим. Йил охиригача учта рационализаторлик таклифи киритиб, давлатнинг 700 сўм маблағини тежаш, тайёрланиши қийин ва мураккаб бўлган штампларнинг умрини узайтириш ҳисобига 500 сўм иқтисод қилиш, нуқул аъло сифатли маҳсулот етказиб бериш, 3 минг киловатт-соат энергия тежаш мажбуриятини олдим. Йил охиригача камида иккита шогирд тайёрлашга сўз берганман. Ҳозир ана шунга яраша ишлаяпман.

Мусобақадошим — тажрибали прессловчи Абдуваҳоб Қобиловнинг номини кўпчилик яхши билади. У шу кунларда 1974 йилнинг февраль ойи ҳисобига маҳсулот тайёрлаяпти. Мақсадимиз зиммамизга олган мажбуриятларимизни ошириб бажариб, «1973 йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби» деган фахрли номни қўлга киритишдир. Заводимизнинг кўплаб ишчилари ҳам умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишяпти.

Кам сарф билан кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, бизнинг жонажон ишимиз. Бунинг учун асбоб-ускуналардан яхшироқ фойдаланишга эришишни, мавжуд ички резервларни излаб топиб, ишга солишни кўзлаяпмиз. Боя айтганимдек, ишчи имкониятлари мисоли очилмаган қўриққа ўхшайди. Шу «қўриқ»ларни ўзлаштиришимиз даркор. Улардан зиммамиздаги оширилган мажбуриятларни шараф билан уддалаш йўлида оқилона фойдаланишимиз керак.

Олмалиқ шаҳрида уй-жойлар қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Суратда: шаҳарнинг Октябрь 50 йиллиги номли кўчасида юксалган уй-жой бинолари. Г. Поси, (ЎзТАГ фотохр.).

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

журналининг март сони КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорлари асосида халқ хўжалик планларини ва социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан республика партия ташкилотининг ташкилотчилик ва сиёсий ишини кучайтириш тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети X пленумининг қарори билан очилади.

«Хўжаликка раҳбарлик» рубрикаси остида Каттақўрғон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Саидовнинг «План учун масъулият туйғуси ошяпти», Андижон область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири Д. Маликовнинг «Хўжаликни илмий асосда юритайлик», Сирдарё ГРЭСи партия комитети секретари А. Омелянченконинг «Гигант нурхона кучга тўлмоқда» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

«Ташкилий-партиявий иш» бўлимида Хоразм область партия комитетининг иккинчи секретари Н. Дрижак «Раҳбарнинг обрўси», Бухоро район партия комитети ташкилий ишлар бўлими мудири Ф. Аҳметов «Ҳамиша изланишда», С. Яфасова «Партия контроли практикаси такомиллаштирилмоқда» сарлавҳали мақолалари билан қатнашганлар.

Булардан ташқари, журналнинг «Идеология иши ва ҳаёт», «Коммунист ўз ташкилотида», «Журналхонлар билан ёзишма», «Хат ва хабарлар», «Халқаро темаларда», «Газета темасида» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материалларни ўқиш мумкин.

БУЮК ҒОЯВИЙ ХАЗИНА

(В. И. ЛЕНИН АСАРЛАРИНИНГ ТЎРТИНЧИ НАШРИНИ ЎЗБЕК ТИЛИГА ТАРЖИМА ҚИЛИБ НАШР ЭТИШ ТУГАЛЛАНГАНЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН).

В. И. Ленин коммунист бўлмоқ учун инсоният тўплаган билимларни ўзлаштириб олмоқ керак деб таъкидлаган эди. Владимир Ильичнинг ўзи шу қоидаларга умр бўйи амал қилиб яшади. Сибирдаги Шушинское қишлоғида ва Британия музейида, чор Россиясининг турмасида, Мюнхен ва Поронинода, Париж ва Женева кутубхоналарида Ленин фалсафа ва табиийётга, экономика ва социологияга, тарихга, ҳарбий масалаларга, ишчилар, деҳқонларнинг революцион кураши, мазлум халқларнинг миллий-озодлик ҳаракатларига ва халқаро муносабатларга доир асарларни синчиклаб ўқиди, ўрганди. Ленин мана шу инсоният яратган билимларнинг ҳаммасини революцион иш фойдасига ишлатди. Ленин оппортунистлар билан муросасиз курашиб ишчилар синфининг революцион назарияси бўлмиш марксизмни кўз қорачиғидек асради ва ҳар тарафлама ривожлантирди. Лениннинг сиёсий қарашлари, революцион тажрибаси, назарий фикрлари, хулосалари ва кузатишлари ифодаланган бениҳоя бой адабий мерос ўнлаб китоб ва брошюралардан, минглаб мақолалар, докладлар ва нутқлардан, мактуб ва хатлардан иборат.

Узоқ йиллар давомида олиб борилган қидирув, тўплаш ва илмий-тадқиқот ишлари натижасида КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг марказий партия архивида В. И. Лениннинг 30 мингдан ортиқроқ қўл ёзма, хат ва ҳужжатлари сақланмоқда. Булар орасида В. И. Лениннинг қўли билан белгилар қўйилган 800 та китоб, 396 фото сурат, 870 метр кинолента, Владимир Ильичнинг 14 та нутқи ёзилган 15 та граммофон пластинка ва бошқалар сақланмоқда. Булар Коммунистик партия ва совет халқининг қимматбаҳо маънавий хазинасидир.

«Ленин фикри ва қилган ишларининг миқёси шу қадар зўр бўлган, у ўз даврининг етилган эҳтиёжларини шу қадар чуқур тушуна олган ва ифодалай олган эдики, — дейди ўртоқ Л. И. Брежнев, — **ҳозир ҳам Ленин ғоялари халқлар бахт-саодати учун курашувчилар қўлида қудратли қурол бўлиб турибди».**

Шу сабабдан ҳам В. И. Ленин асарлари каби кўп тарқалган ва кўп ўқиладиган асарлар ер юзида йўқ. Ленин асарлари жаҳон халқларининг 117 тилида нашр этилди. Ленин китоблари бир неча юз миллион нусхада босилиб чиқди. Ҳамма мамлакатларнинг, ҳамма қитъаларнинг одамлари бу асарларни қунт билан ўқимоқда, яшаш ва курашни шу асарлардан ўрганмоқда.

Бепоён Ватанимизнинг халқлари В. И. Ленин асарлари ер юзида энг таъсирли ва кучли тил бўлган рус тилида ёзилганлиги билан ҳақли суратда фахрланадилар. Мамлакатимизда дўстона яшаётган юздан ортиқ миллат ва элатлар рус тилини иккинчи она тиллари деб билиб, ленинизм меросини кенг ўрганмоқдалар. 1920 йилдан ҳозирги кунгача КПСС томонидан В. И. Лениннинг бутун адабий меросини яхлит қилиб тўплаб, асарлар тўпламини тўлиқ нашр этиш йўлида катта ишлар амалга оширилди.

В. И. Лениннинг Тўла Асарлар тўпламини чиқариш КПСС Марказий Комитетининг 1957 йил 8 январь қарори асосида бошланди. Тўла Асарлар тўплами В. И. Лениннинг 9 мингга яқин асар ва ҳужжатларини ўзида мужассамлаштирган бўлиб, уларнинг мингдан ортиқроғи биринчи бор босилди.

В. И. Лениннинг Тўла Асарлар тўпламининг майдонга чиқиши Совет халқининг, социалистик мамлакатлар меҳнаткашларининг, бутун прогрессив инсониятнинг ғоявий ҳаётида катта воқеа, марксизм-ленинизмни тарғиб қилишда олға қўйилган янги қадам бўлди.

В. И. Ленин асарларини таржима ва нашр қилиш жараёнида ўзбек тилининг ўзи ҳам узлуксиз ривожланиб, янги сўзлар билан бойиб, унинг лексик составй тобора кенгайиб, грамматик қурилиши такомиллашиб борди. В. И. Ленин асарларининг ўзбекча таржимаси ҳозирги замон ўзбек ижтимоий-сиёсий, илмий-назарий терминологиясининг ташкил топиши ва ривожланишига ёрдам берди.

1945 йилнинг 13 июнида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети В. И. Ленин Асарлари тўпламининг тўртинчи нашрини ўзбек тилида нашр этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу фахрли вазифа Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти зиммасига юкланди. Институтнинг таржима секторига малакали таржимонлар жалб этилди, партия ходимларидан ва олий ўқув юртларини битириб чиққан ёшлардан таржимонлар тайёрланди. В. И. Лениннинг 35 томлик асар[...] ўзбек тилида нашр этиш 1946 [...] бошланиб 1953 йилда тугалланди.

[...] Марказий Комитетининг қарори [...]В. И. Ленин асарларининг 4- наш[...] қўшимча равишда яна 10 та том [...] томлар) чиқарилди. Шу муноса[...]лан бу томлар ҳам таржима қи[...] 1972 йилнинг охирида охирги 45[...]осмадан чиқарилди. Шундай қи[...]В. И. Ленин асарларининг 4- наш[...]бек тилида батамом босмадан чиқ[...]у асарларни ўзбек тилида нашр [...]а Ўзбекистон Компартияси Мар[...] Комитетининг Таҳрир комиссияси [...]спубликамизнинг кўзга кўринган [...]ари катта ёрдам бердилар.

[...]И. Ленин марксизм классиклари [...]асарларини синчиклаб ўрганиб, ян[...]арихий шароитда — пролетариат [...]юцияси ва мазлум халқлар озод[...]кураши шароитида уни янада бо[...] ва ривожлантирди.

[...]енин барча меҳнаткашларга, бар[...]азлумларга қизғин муҳаббат билан [...]ни, — деган эди Н. К. Крупс[...] — **рус қаҳрамон революцион ҳара[...]ан мерос қилиб олган эди».**

[...] фикрлар В. И. Лениннинг адабий [...]ига ҳам батамом тааллуқлидир. [...]и унинг ҳар бир асари, мақола, [...] ва мактублари меҳнаткашларга ре[...]цияга, коммунистик жамиятни бар[...]илишга ёрқин йўл кўрсатиб келди [...]лмоқда.

[...]И. Ленин ўзининг «Халқ дўстла[...]нима ва улар социал-демократларга [...]и қандай курашадилар?» деган [...]бида, народниклик идеологиясининг [...]аларини ва синфий моҳиятини [...] берди. либерал народниклар со[...]-демократиянинг сиёсий мухолиф[...] эканлигини, майда буржуазия ва [...]чанларнинг идеологлари, қулоқлар [...]фаатининг ифодачилари эканликла[...]ўрсатиб берди.

[...]И. Лениннинг «Нима қилмоқ ке[...]» деган асари революцион марксис[...] партия учун курашда жуда катта [...]ўйнади. К. Маркс ва Ф. Энгельс[...] пролетар партияси тўғрисидаги [...]ларини ривожлантириб, В. И. Ленин [...] типдаги партия тўғрисидаги таълимотга, яъни ишчилар ҳаракатининг революционлаштирувчи, раҳбар ва уюштирувчи кучи бўлган партия тўғрисидаги таълимотга асос солди.

В. И. Лениннинг «РСДРПнинг II съезди ҳақида ҳикоя» деган мақоласидан яққол кўриниб турибдики, бу вазифа оппортунизмга қарши кескин курашда ҳал қилинди. В. И. Лениннинг ва у раҳбарлик қилган марксистларнинг фаолияти натижасида Россияда биринчи марта янги типдаги партия — социал революция ва пролетариат диктатураси партияси, большевиклар партияси вужудга келди.

В. И. Лениннинг «Бир қадам олға, икки қадам орқага» деган китобида партия ҳақидаги марксистик таълимот янада ривожлантирилди. Марксистик партия ишчилар синфининг бир қисми, унинг илғор, уюшган отряди, пролетариат синфий ташкилотининг олий формаси, демократик централизмга содиқ, мустаҳкам интизомга асосланган бўлиши қайд этилган. Марксистик партия — илғор отряднинг ишчилар синфи миллионларча оммаси билан алоқасининг гавдаланишидир.

Чоризмга биринчи қаттиқ ҳужум, социалистик революциянинг муқаддимаси бўлмиш биринчи рус революцияси шароитида, В. И. Ленин марксизм тарихида биринчи бўлиб, империализм даврида буржуа-демократик революциянинг ўзига хос хусусиятлари, унинг ҳаракатлантирувчи кучлари ва истиқболлари ҳақидаги масалаларни, партиянинг революциядаги стратегия плани ва тактик йўлини ишлаб чиқди. Бу фикрлар илмий социализм назариясининг ривожланишига катта ҳисса бўлиб қўшилган «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган асарда ўз ифодаларини топди.

В. И. Ленин ўз асарида буржуа-демократик революциясининг социалистик революцияга ўсиб ўтиши назариясини ишлаб чиқди.

Шу даврда ёзилган «Материализм ва эмпириокритицизм» китоби марксистик

ТЎҚАЙЗОР ЧЕКИНДИ

Саҳарда милтиқлар қарсиллай бошлади...

— Қўйга бўри оралади, чоғи, —хаёлимдан ўтказдим ўқлар овозидан сесканиб уйғонаркан-ман. — Кейинги бир ҳафта ичида икки марта оромимизни бузяпти.

Тўнимни кифтимга ташлаб ташқарига отилдим. Шошилганимдан бешотар ҳам деворга осиғлигича қолаверибди. Уйга кириб ўтирмадим, эшикка суяб қўйилган ирғай таёғимни қулочкашлаб қўра томонга югурдим. Беш юз қўйлик катта бир сурув тариқдай тирқираб кетган. Бири-бирига суянганича ишқаланишиб турган совлиқларнинг зангори кўзлари ғира-шира тонг пардалари орасидан чақнаб чўринади. Қўранинг қоқ ўртасида уч-тўрт совлиқ ҳаром ўлиб ётибди: бўри ёриб ташлаган жониворларни...

— Ҳа, шундай эди бу ерлар, —деб ҳикоясини давом эттирди «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси Анор Жумаев. — Тўқайзорлар, қамишзорлар шовуллаб ётган катта-катта майдонларда йиртқичлар уя қуришганди. Хўжалик эса асосан чорвачилик билан шуғулланарди.

Эндиликда бу ерларни таний олмайсиз. Пахта майдонларининг ўзи бир минг беш юз олтмиш гектар. Қарийб 1500 гектар ерга дон экиляпти. Беда, маккажўхори, сабзавот экиладиган ерлар 330 гектардан иборат. Каттакон боғимиз ҳам бор. Бундан саккиз-ўн йил илгари шундай бўлишига баъзилар шубҳаланишган эди.

Анор Жумаев — олий маълумотли агроном. Шу ерда туғилиб-ўсган, ўрта мактабни ҳам Пўлоти қишлоғида муваффақиятли тамомлаган. Бу ерларнинг ҳар бир қаричини, паст-баландини беш бармоғидек яхши билади. Қишлоқ хўжалик институтининг агрономия факультетини битиргандан сўнг ўз колхозига агроном бўлиб қайтди. Янги мутахассиснинг пойқадами қутлуғ келди. Дастлабки йилиёқ пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 2 центнер кўпайди. Сабаби: агроном биринчи йилдан бошлаб алмашлаб экишни жорий этган эди.

Мана қарийб ўн йилдирки, у «Шарқ юлдузи» колхозига раислик қилади. Шу давр ичида хўжалик йирик, юқори ҳосилли, донг таратган кохозга айланди. Эски тўқайзор ва қамишзорлар ўрнида бепоён пахтазорлар, боғроғлар барпо этилди. Колхоз қишлоғининг қиёфаси тубдан ўзгарди. Энди уни гуллаб-яшнаётган социалистик шаҳарчага қиёс қилса бўлади.

— Далаларимизни бир кўринг! — таклиф этди раис. — Чўл шамоли-гармселга қарши «яшил девор»лар қурганмиз. Жуда катта мадад беряпти.

Раис айттан «яшил девор»лар зонасига бордик. Қирқ беш гектар жойни эгаллаган баланд бўйли дарахтлар пахта далаларини шамолдан ҳимоя қилиб турибди. Бундан олти йил илгари экилган дарахтларнинг бўйи беш метрдан ҳам ошиб кетган. Ҳар 350-400 метр масофа оралиғида беш қаторли «яшил девор»лар қад кўтариб турибди. Улар шамолнинг «уяси» ҳисобланган далаларнинг шимолий ва ғарбий-шимолий томонларини тўсиб туришибди. Ёзнинг жазирама кунларида, сув танқис пайтида чўлдан гармсел шамоли кўтарилиб, ғўза тупларини беомон силкита бошлайди. Ўшанда туплардаги гуллар ва ҳосил тугунчаларининг бир қисми ерга тўкилиб қолади. Агроном-раис ташаббуси билан барпо этилган ана шу «яшил девор»лар бу шамолнинг йўлини тўсиб, ғўза тупларининг нормал ўсишига, гуллар ҳамда ҳосил меваларининг сақлаб қолинишига катта имконият яратади. Колхозда ингичка толали пахта ҳосилдорлигининг илгариги 18-20 центнердан 38,5 центнерга кўтарилганлигининг асосий сабабларидан бири ҳам ана шунда.

Яхлит карталар четидаги барваста дарахтларни кўрган одам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Тупроқни шамол ва сув эрозиясидан асраш учун кураш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисида»ги қарори бу ерда изчил амалга оширилаётганлигининг гувоҳи бўлади. Пахтазор четидаги дарахтлар «ЛПА» машиналари билан экилган. Натижада иш унуми қўлда дарахт ўтқазилганлигига қараганда тўрт баравар ортган. Қанчадан-қанча ишчи кучи, транспорт воситалари тежаб қолинган.

Бир гектар майдонда «яшил девор»лар барпо этиш ва дарахтларни тўрт ёшгача етказиб ўстириш учун хўжалик 243 сўмлик маблағ сарфлади. Лойиҳа бўйича дарахтлардан тикланган ҳимоя зоналарига кетган харажатлар саккиз йилда қопланиши кўзда тутилган. Колхоз бунга тўрт йил ичида эришди. Барча харажатлар тўрт йил давомида ўзини тўла оқлади ва қўшимча фойда келтира бошлади. Дастлабки йилларда ана шу дарахт ниҳолларининг қатор ораларига чигит экилган эди. Уруғ қийғос униб чиққач, ғўза парваришига киришилди. Одамлар ҳар туп ғўзага қалбларини қуёш қилишди, меҳр билан ардоқлашди. Натижада дарахт кўчатлари орасига чигит экилган майдонлардан 187 тонна ипак пахта йиғиштириб олинди. Колхозга қўшимча равишда 11220 сўм даромад келди. «Яшил девор»лар далалар ҳуснини тағин ҳам гўзаллаштириб юборди, пайкалларга ўзгача файз киритди, пахта етиштиришни кўпайтириш учун жуда катта қулайлик вужудга келтирди.

...Қиш бўйи хамиртуришдек кўпчиб ётган пайкаллар уйғониб, деҳқонни тағин ўз бағрига чорлади. Ариқ бўйларида майсалар кўкариб, қирларда эса гиламдек тўшалиб қоляпти. Ерлар текисланиб, чигит экишга тахт қилиб қўйилган. Тракторлар сеялкаларни тақишга ва далага чиқиб ерга барака уруғи қадашга шай. Тупроқда ҳарорат 10 даражага етгач, бўрсилдоқ ерларга ингичка толали пахта уруғи ташлана бошлайди. Чигит ернинг ўз намига ундириб олинади. Бунинг учун тупроқда нам етарли: экин майдонлари қиш бўйи сувга қондирилган.

«Шарқ юлдузи» колхози ипак пахта ижодкорлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи — учинчи йилида давлатга 6 минг тонна ингичка толали пахта етказиб беради. Шунча ҳосилнинг қарийб ярми «зангори кема»ларда йиғиштириб олинади. Дилбой Эшматов, Эшмурод Равшанов, Суюн Холикулов, Қўзибой Келдиёров ўртоқлар бошлиқ бригадалар гектар бошига 50 центнердан пахта етиштиришга сўз беришган. Бултур колхознинг умумий кўрсаткичидан паст ҳосил олган Мамат Холлиев, Узоқ Омонов, Норча Шокиров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар ҳам бу йил ҳосилдорликни 40 центнердан оширишга қатъий бел боғлаб меҳнат қилишяпти.

Шу кунларда колхоз далаларида бўлган киши яратувчилик меҳнати булоқдек жўш ураётганлигини кўриб қувонади. Бир ёқда сув шохобчаларининг сўнгги метрлари қазилиб тугалланаётган бўлса, иккинчи томонда далага маҳаллий ўғит чиқарил-япти. Устахонада чопиқ тракторлари, сеялкалар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг охирги деталлари созланиб, мойланмоқда, сўнгги ремонт ишлари ниҳоясига етказилаётир. Уруғлиқ чигит сараланиб, махсус хоналарда сақланмоқда. Сеялкачилар, универсалчилар ва чигит экиш кампаниясида иштирок этувчи бошқа кишилар билан семинар ўтказилди. Экипажлар аниқланди. Экиш-тикиш ишларини қисқа муддатда, юқори агротехника қоидалари асосида ўтказиш учун ҳамма нарса беками-кўст тахт қилиб қўйилди.

Косон районидагина эмас, Қашқадарё областида ҳам юқори ҳосилли, донгдор хўжалик ҳисобланган «Шарқ юлдузи» колхози азаматлари пахта етиштириш юзасидан беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари ошириб адо этиш учун ана шундай ғайрат ва шижоат кўрсатиб тер тўкишяпти. Уларнинг фикри-зикри ингичка толали пахтадан мумкин қадар кўпроқ ва сифатлироқ ҳосил етиштиришга қаратилган.

Хайрли ишингиз баракали бўлсин, ипак пахта ижодкорлари!

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ГАП КЎП, СУТ ОЗ»

Хоразм областининг Хива, Урганч, Гурлан ва Қўшкўпир районлари хўжаликларида қиш фаслида чорва молларни асраш ва боқишда жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Молхоналар совуқ, санитария талабларига жавоб бермайди. Ем-хашак етарли миқдорда ғамланмаганлиги, сигирлар түйдириб озиқлантирилмаётгани сабабли улардан соғиб олинаётган сут миқдори анча камайиб кетган. Машина ва агрегатлар ишлатилмаяпти, улар «савлат тўкиб» турибди. Тегишли ташкилотлар қишловни яхши ўтказиш ҳақида жиддий ғамхўрлик қилиш ўрнига, расмиятчилик учун йиғилишлар ўтказиш билан шуғулланишяпти.

Шу мазмундаги «Гап кўп, сут оз» сарлавҳали танқидий мақола («Совет Ўзбекистони», 1973 йил 20 февраль) Хоразм область қишлоқ хўжалик бошқармаси ҳамда район ижроия комитетларининг қишлоқ хўжалик бошқармаларида атрофлича муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўғри деб эътироф этилди.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси мавжуд камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Колхозларнинг раҳбарларига чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошириш, уларни намунали асраш ва боқиш, чорвачилик фермаларида машина-механизмлардан унумли фойдаланиш зарурлиги ҳақида аниқ кўрсатмалар берилди. Натижада область хўжаликларида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан сигирлардан бир неча ўз тонна кўп сут соғиб олинди.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

БАҒДОД. (ТАСС). Араб Социалистик Уйғониш партияси миллий раҳбарлиги бош секретарининг ўринбосари, Ироқ революцион қўмондонлиги кенгаши раисининг ўринбосари Саддам Ҳусайннинг Совет Иттифоқига қилган дўстона визити якунлари ҳамон Ироқ матбуотининг диққат марказида турибди.

Ҳафталик «Ар-Расид» журнали шу визитни шарҳлаб қуйидагиларни ёзади: Москвадами ёки Бағдоддами, қаерда бўлмасин, олий даражадаги Совет — Ироқ учрашувлари айниқса муносабатларимизни ривожлантиришга, ҳеч шубҳасиз, қимматли ҳисса қўшиб келмоқда. Москвада бўлиб ўтган сўнгги учрашув ҳам буни кўрсатиб турибди.

Бу визитнинг аҳамияти шундаки, деб ёзади журнал, у империализм ва реакция араб—совет дўстлигига путур етказиш йўлидаги уринишларини кучайтирган бир вақтда араб — совет муносабатини мустаҳкамлашга қаратилди.

Шу муносабат билан «Ар-Расид» социалистик ҳамдўстлик билан миллий-озодлик ҳаракати ўртасидаги иттифоқ ҳаётий зарур нарса эканлигини, бусиз империализмга қарши кураш таъсирчан ва самарали бўлмаслигини таъкидлаб ўтади. Бу иттифоқда совет—араб дўстлиги муҳим аҳамиятга эга.

МАСЪУЛИЯТНИ УЙҒУНЛАШТИРИШ МАҚСАДИДА

АРАБ СОЦИАЛИСТИК ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА МАР ХАЛҚ МАЖЛИСИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ҚОҲИРА, 27 март. (ТАСС). Бу ерда Араб Социалистик Иттифоқи Марказий Комитети ва Миср Араб Республикаси Халқ мажлисининг қўшма йиғилиши ўтказилди. Йиғилишда президент Анвар Садат мамлакатнинг ташқи сиёсий ва ички аҳволини ҳамда унинг босиб олинган территорияларни озод қилиш учун кураш давридаги вазифаларини таҳлил этди.

Президент айтдики, Мисрнинг Яқин Шарқ танглигига нисбатан тутган позицияси икки асосий принцип билан белгиланади: Территория жиҳатдан агрессорга сира ҳам ён бермаймиз ва фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш хусусида агрессор билан сира ҳам баҳслашиб ўтирмаймиз.

А. Садат Миср танглигини қисман бартараф қилишни ва Исроил билан бевосита музокаралар олиб боришни тамомила рад этади, деб яна таъкидлади.

А. Садат яна қуйидагиларни айтди: Миср Араб Республикаси президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи маслаҳатчиси Ҳафиз Исмоил Вашингтонга қилган визити давомида Қўшма Штатлар Мисрнинг ён беришини истаганлиги аниқланди. Айни вақтда, деди у, Қўшма Штатлар Исроилга тазйиқ кўрсатишни истамаётир. Президент Мисрдаги ички сиёсий вазиятга тўхталиб, душман билан тамомила конфронтация даври бошланди деб таъкидлади. У янги даврда давлатнинг барча низом қоидалари ва қонун суверенитети ўзгармай қолади, деди.

Президент Садат Араб Социалистик Иттифоқи Марказий Комитети ва Халқ мажлисининг йиғилишидан кейин «ўзининг бошқа маълум бурчларига қўшимча равишда» мамлакат ҳукуматини бошқаришга қарор берганлигини айтди.

«Масъулиятни уйғунлаштириш мақсадида, — деди А. Садат, — Араб Социалистик Иттифоқи Марказий Комитети ва Халқ мажлисининг қўшма йиғилишида қуйидаги қарор қабул қилинди: Биринчидан, ҳозирги аҳвол чекланган вазифани бажариш мақсадида муайян даврагача давом этади; иккинчидан, келажагимиз учун курашнинг шундан кейинги босқичида бошқариш ишларида кенгроқ қатнашишни таъминлаш мақсадида Араб Социалистик Иттифоқи Марказий Комитети ва Халқ мажлисининг қўшма конгресси қабул этилган қарорларни амалга ошириш учун талаб қилинган давр мобайнида ўз функцияларини биргаликда бажаради».

Президент Садат Саид Марей Араб Социалистик Иттифоқи Марказий Комитетининг биринчи секретари лавозимидан истеъфо берганлигини маълум қилди. Бу лавозимга Муҳаммад Ҳафиз Ғаним сайланди. Миср янги ҳукуматининг состави бугун эълон қилинади.

Санта-Исабель. Экватор Гвинеяси пойтахтининг марказий кўчаларидан бирида СССР халқлари ҳаёти, фан ва техника ютуқлари, Советлар мамлакатида санъат ва спорт тараққиёти ҳақида ҳикоя қилувчи доимий фотосуратлар стенди ўрнатилди. Суратда: стенд ёнида.

В. Снеговский фотоси, (ТАСС).

✦ ✦

ПАНАМА. АҚШ XX асрнинг бошидан бери Панама канали зонасида ҳукмронлик қилиб келмоқда. Бундан Панама мамлакати катта иқтисодий зарар кўряпти. Канал мамлакатни икки қисмга бўлиб қўйгани сабабли унинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишида жиддий қийинчиликлар туғилмоқда. АҚШ эса каналдан ғоят кўп фойда оляпти. Суратда: Панама канали.

К. Ельшов фотоси, (ТАСС).

ХИТОЙ КОМПАРТИЯСИДАГИ АҲВОЛ

СОФИЯ, 27 март. (ТАСС). «Отечествен фронт» газетасида босилган редакцион шарҳларда уқтириб айтиладики, Мао Цзе-дун ўйлаб чиқарган «маданий революция» биринчи галда Хитой Коммунистик партиясига қарши қаратилган иш бўлди, чунки у Хитой Коммунистик партияси маочиларнинг тезисларини ва фикрларини амалга ошириш учун «яроқсиз» бўлиб қолди, деб ўйлади. Аслини олганда бу «маданий революция» партиянинг ташкилий асосларига ва структурасига берилган зарба бўлди. Бу эса партияни бузиш ва тугатишнинг ўзи эди.

Бироқ Мао Цзе-дун коммунистларни бўйин эгдира олмади. Буни шу кунларда Хитойда бошланган «ревизионизмни танқид қилиш ва иш услубини ишлатиш» деб номланган пропаганда кампанияси очиқ кўрсатиб турибди.

«Ревизионизмни танқид қилиш, деб ёзади газета, Лю Шао-Ци типидаги хоинлар фош қилинсин», деган гапларни бениҳоя такрорлашдан иборат бўлмоқда. Шунингдек, Лю Шао-Циники деб номланган қарашларни, йўлни, сиёсатни «фош қилиш керак» деган гапни ҳам бениҳоя такрорламоқдалар. Тақиқлаш, далил ва исботлар ўрнига энг тутуруқсиз гаплар билан одамларни айблаш, Маонинг расмий равишда тасдиқланган гапларини ҳадеб чайнайвериш — мана шундай «фош қилишнинг» севиб такрорланаётган усулларидан бўлиб қолди.

Мавжуд маълумотларга қараганда, деб ёзади «Отечествен фронт» газетаси «ревизионизмни танқид қилиш ва иш услубини тузатиш» кампанияси марксизм-ленинизмни «хитойлаштириш» даражаси маочи раҳбарларни қаноатлантирмаётганлигини, партия раҳбарлари ва партиянинг оддий аъзолари, «Мао Цзе-дун ғояларини» сира ўзларига сингдирмаётганликларига ва улар орасида Хитой Коммунистик партияси VIII съездининг қарорлари таъсири, марксизм-ленинизм ғояларининг таъсири сақланиб қолаётганлигига нисбатан норозиликини акс эттирмоқда.

АФРИКАДА ҚУРҒОҚЧИЛИК

БАМАКО, 27 март. (ТАСС). Африка қитъасининг анча қисмида фалокатли қурғоқчилик бўлди. Мавритания, Мали, Сенегал, Юқори Вольта, Нигер ва Жанубий Африка Республикаси қурғоқчиликдан анча зарар кўрди. Ўтган йили бу мамлакатларнинг баъзи районларига бир томчи ҳам ёмғир ёққан эмас, бошқа кўпчилик районларга бир йиллик норманинг учдан бир қисмидан ярмигача миқдорда ёмғир ёғди. Бу табиий офат шу мамлакатларнинг қишлоқ хўжалигига жиддий зарар етказди. Жанубий Африка Республикасидан бошқа барча мамлакатлар экономикасининг асоси қишлоқ хўжалигидан иборатдир. Масалан, Мавританияда озуқа йўқлиги натижасида туяларнинг учдан бир қисми, қўйларнинг ярми, сигирларнинг 80 проценти ҳалок бўлди. Сенегалда шолипоялар айниқса қуриб кетди.

Африкадаги мустақил давлатлар аҳолига ёрдам ташкил қилиш учун жиддий чоралар кўрмоқдалар, жумладан, Норвегия ҳукумати қурғоқчиликдан айниқса кўп зарар кўрган районларнинг аҳолиси ўртасида озиқ-овқат тақсимоти билан шуғулланмоқда. Африка қитъасидаги бир қанча давлатлар ҳам қурғоқчилик бўлган мамлакатларга ёрдам бермоқдалар.

Р. Никсон фармойиши

ВАШИНГТОН, 27 март. (ТАСС). АҚШ президенти Р. Никсон Америка қўшинларини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетишни тугаллаш тўғрисида фармойиш берди. Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари Р. Зиглер президентнинг Флоридадаги Ки-Бискейн резиденциясидан қуйидагиларни хабар қилди: Сайгондаги тўрт томонлама комиссия Америка қўшинларининг ҳаммасини Ҳинди-Хитойдан олиб чиқиб кетиш ва Американинг қолган ҳарбий асирларни озод этиш тўғрисида узил-кесил бир битимга келганидан кейин Р. Никсон шундай қарор қабул қилди.

Зиглернинг айтишича, Америка қўшинларини олиб чиқиб кетиш 29 март эрталаб тамомланади. Американинг Ҳинди-Хитойдаги 148 ҳарбий асири шу пайтгача озод қилинади.

АСИРЛАР ОЗОД ҚИЛИНДИ

ХАНОЙ, 27 март. (ТАСС). Лаосдаги аҳволни тартибга солиш ва стабиллаштириш, шунингдек Лаос ватанпарварлар фронти билан Вьентьян маъмурияти ўртасида олиб борилаётган музокараларда ижобий битимга келиш учун Лаос ватанпарварлар фронти яхши ният билан иш кўриб, Америка томонининг илтимосини эътиборга олиб ва Лаосдаги уруш вақтида асир олинган АҚШнинг ҳамма ҳарбий ва гражданин хизматчиларини озод этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Каосан Патет Лао агентлиги шу тўғрида хабар бериб, бу қарор Ҳинди-Хитойда тинчлик ишига қўшиладиган янги ижобий ҳисса бўлади, деб таъкидлади.

партияни ғоявий жиҳатдан ривожлантиришда, унинг кадрларини назарий жиҳатдан чиниқтиришда, партиянинг назарий асосларини ҳимоя қилиш ва ривожлантиришда жуда катта роль ўйнади.

В. И. Ленин бу асарда марксизмнинг фалсафий таълимотларини бойитиб, уни фаннинг янги даражасига мувофиқ, юқори босқичга кўтарди ва шу билан бутун ижтимоий фикрни олға сурди. Шу асарни ўқиб революцион кадрлар тарбияландилар ва тарбияланмоқдалар. В. И. Лениннинг марксистик идеологиянинг поклиги учун кураши барча мамлакатлардаги революцион ишчилар ҳаракати арбоблари учун намунадир.

В. И. Ленин реакция даврида ёзган асарларида омманинг курашида партиянинг раҳбарлик роли ҳақидаги марксистик қарашни ривожлантирди.

Революцион юксалиш йилларида ишчилар ҳаракатининг интернационал бирлиги масаласи кескин бўлиб турди. Ҳар хил миллатчи оғмачилар — бундчилар, грузин меньшевиклари, украин ва арман социал-демократлари («спецификлар» деб аталувчилар) ва улар билан бирга ликвидаторлар ва троцкийчилар партиянинг миллий программасига қаттиқ ҳужум қилдилар. Буларнинг ҳаммаси ишчилар ҳаракатининг мустаҳкам синфий характери ва жанговар бирлиги учун хавф туғдирмоқда эди. В. И. Ленин «Миллий масала тўғрисида танқидий мулоҳазалар» ва «Миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи тўғрисида» ва бошқа кўп асарларида миллий масала юзасидан марксистик назарияни ва партиянинг программа ва сиёсатини ривожлантирди ва асослаб берди.

Миллий масала, деб ёзган эди В. И. Ленин, — **революция тўғрисидаги умумий масаланинг** бир қисмидир. Пролетар партияси, — деб таълим берган эди Ленин, — миллий зулмга ва мустамлака зулмига қарши, барча халқларнинг тенг ҳуқуқлиги учун, барча миллатларга мустақил давлат бўлиб ажралиб чиқиб кетишгача ўз тақдирларини ўзлари белгилаш ҳуқуқини бериш учун изчил кураш олиб боришни, империализмга қарши қаратилган прогрессив, миллий-озодлик ҳаракатларини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаши керак. Бу назарий қарашнинг туб маъноси ҳамма миллат ишчи ва меҳнаткашларининг революцион иттифоқини тузиш ва капитализмга қарши бирлашиб курашиш ва миллатларни ўз ихтиёрлари билан социалистик давлатларга бирлаштириш, шу асосда социализм ғалабасини таъминлашдан иборат эди.

В. И. Ленин пролетар интернационализми принципларининг аҳамиятини, социал ва миллий зулмдан қутулиш учун курашда турли миллат ишчи ва меҳнаткашлари мустаҳкам иттифоқ тузишлари зарурлигини, шовинизмга ва буржуа миллатчилигига қарши муросасиз кураш олиб бориш зарурлигини қаттиқ уқтириб келди. Ленин халқлар дўстлиги идеологиясининг яратувчиси ва илҳомлантирувчиси бўлди.

Марксизм асосчилари капиталистик тузумнинг вужудга келиш, тараққий топиш ва ҳалок бўлиш қонунларини очиб берган эдилар. В. И. Ленин янги даврни чуқур анализ қилиб, Маркс ва Энгельснинг социалистик революция тўғрисидаги таълимотини ривожлантирди.

«Империализм — капитализмнинг юқори босқичи» номли асарида, В. И. Ленин XX аср бошларига келганда капитализм ўсиб янги босқичга — империализм босқичига ўтди, деган хулосага келди. В. И. Ленин империализмни ўрганиш асосида, капитализмнинг иқтисодий ва сиёсий тараққиётининг нотекислиги империализм шароитида айниқса ҳалокатли ва сакраб-сакраб борадиган характер олганлигини исбот қилди. Ўз кашф этган ана шу қонунга асосланиб, Владимир Ильич, империализм даврида социализм барча мамлакатларда бир вақтда ғалаба қозона олмайди, социализм дастлаб айрим олинган бир мамлакат ёки бир неча мамлакатда ғалаба қозониши мумкин деган хулосага келди. В. И. Ленин бу фикрларини «Европа Қўшма Штатлари шиори тўғрисида» ва «Пролетар революциясининг ҳарбий программаси» номли мақолаларида баён қилди.

В. И. Лениннинг «Бир неча тезис», «Йироқдан хатлар», «Сиёсий вазият тўғрисида», «Шиорларга доир», «Революция сабоқлари» мақолалари ва Апрель тезислари Россияда социалистик революцияни тайёрлаш ва амалга оширишнинг ёрқин баёнидир. Февраль буржуа-демократик революциясидан сўнгги 110 кунлик подполье вақтида В. И. Ленин 60 дан кўпроқ мақола ва хатлар ёзди. Булар В. И. Ленин Октябрь революциясининг йўлбошчиси эканлигидан далолат бериб турипти.

Шу вақтда В. И. Ленин ўзининг «Давлат ва революция» номли гениал асарини ёзди, бу асарда давлат тўғрисидаги марксистик таълимот янада ривожлантирилди. Ленин Маркс ва Энгельснинг оппортунистлар эсга олмай қўйган ёки бузган қарашларини қайтадан тиклади ва янги революцион тажриба, айниқса Советлар фаолияти асосида марксизмнинг давлат тўғрисидаги таълимотини ривожлантирди. Лениннинг китоби оппортунистлар, анархистларга қарши қатъий, муросасиз кураш олиб бориш ғояси билан суғорилган эди.

«Капитализмдан коммунизмга ўтишда, —дейди В. И. Ленин, — **албатта, жуда ҳам кўп ва ҳар хил сиёсий формалар бўлмасдан иложи йўқ, лекин буларнинг моҳияти муқаррар суратда битта: пролетариат диктатураси бўлади».**

КПСС Октябрь революциясининг ғалабаси учун, социализм қуриш учун курашда бу асарда ривожлантирилган доҳиёна ғояларга амал қилиб келди; у бу ғояларга ҳозир ҳам амал қилиб, коммунистик жамият қуришнинг буюк вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиб бермоқда.

Революция ва Совет давлати қурилиши давомида В. И. Лениннинг давлатга бошчилик қилиш ва ташкилотчилик гениийси айниқса кучли намоён бўлди. Ленин янги типдаги давлат арбобининг мужассам тимсоли эди. У халқ оммасининг ижодий кучларига чуқур ишонар ва улар билан мустаҳкам боғланган эди. **«Янги жамоатчиликнинг асосий факторн,** —деган эди Ленин, — **омманинг жонли ижодидир».**

В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки ойларидаёқ жуда кўп турли-туман ҳужжатлар, резолюциялар, лойиҳалар, мурожаатлар ва бошқа материаллар тайёрлаб ва ёзиб, уларда янги давлат ва ижтимоий тузумнинг қарор топишига оид энг муҳим, туб масалаларни ишлаб чиқди ва ҳал этиб берди.

В. И. Ленин «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» ва бошқа бир қанча асарларида социалистик экономиканинг асосларини қуриш планини белгилаб берди.

В. И. Лениннинг «Коммунизмда болаларча «сўллик» касали» деган доҳиёна асари марксизм-ленинизм хазинасига қўшилган бебаҳо ҳисса бўлди. Бу китоб барча мамлакатлардаги ишчи коммунистик партияларнинг энг муҳим стратегик ва тактик вазифаларини ҳал қилишда марксистик назарияни ижодий татбиқ қилиш намунасини кўрсатди. Унда Ленин илгари сурган ғоялар халқаро коммунистик ҳаракат учун тобора буюк аҳамият касб этмоқда. Бу ғоялар марксча-ленинча партияларнинг қуроли бўлиб, уларнинг тинчлик, демократия, социализм ва коммунизм учун курашларида ёрдам бермоқда. Ленин жаҳон коммунистик ҳаракатини ривожлантиришга, жаҳон социалистик революциясининг ғалабасига эришиш учун курашга оид кўп муҳим асарлар ёзди.

В. И. Ленин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг илҳомчиси бўлди. Лениннинг бирлашган кўп миллатли Совет Социалистик давлати тузиш тўғрисидаги фикр ва мулоҳазалари СССРнинг барпо этилиши учун асос бўлди.

Совет Иттифоқининг ташкил этилиши ва мустаҳкамланиши Ленин ғояларининг ёрқин ифодасидир.

1922 йил декабрь — 1923 йил мартда В. И. Ленин ўзининг «Кундалик дафтардан саҳифалар», «Кооперация тўғрисида», «Робкринни қандай қилиб қайтадан ташкил этиш керак?», «Революциямиз тўғрисида», «Оз бўлсин-у, соз бўлсин» деган сўнгги мақолаларини ёзди. Бу мақолалари ва асарларида В. И. Ленин жаҳон революцион ҳаракатининг тажрибасини умумлаштирди, янги тарихий даврни таърифлаб, унинг хусусиятларини очиб берди, кучларнинг халқаро майдондаги жойлашуви ва жаҳон революцияси тараққиётининг истиқболларини кўрсатди, марксистик назарияни янги қоида ва хулосалар билан бойитди.

СССРда социалистик ва коммунистик қурилиш тажрибаси, жаҳон социализм системасининг вужудга келиши, ишчилар революцион курашининг, миллий-озодлик ҳаракатининг ютуқлари, коммунистик ҳаракат давримизнинг энг таъсирчан сиёсий кучига айланганлиги, марксизм-ленинизмнинг ўлмас ғоялари планетамиз аҳлининг юрагидан чуқур жой олаётганлиги В. И. Ленин мероси ҳаётий кучининг ёрқин мисолидир.

Ер куррасида ҳеч бир жой йўқки, — дейди ўртоқ Л. И. Брежнев, — **унда Лениннинг номи асорат, ҳуқуқсизлик, эксплуатацияга қарши курашга чақирувчи оташин даъват бўлиб янграмаган бўлсин, жанговар бирликнинг рамзи бўлиб, коммунистик идеаллар тантанаси учун тарихий жангдаги ғалаба гарови бўлиб янграмаган бўлсин».**

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси В. И. Ленин ғояларига асосланиб мамлакатимизда коммунизм қурилишининг ёрқин программасини ишлаб берди ва уни муваффақиятли бажариш учун бутун совет халқининг ташкилотчиси ва илҳомчиси ролини шараф билан бажармоқда.

В. И. Ленин Асарлари тўртинчи нашрини ўзбек тилига таржима қилиш ва нашр этишнинг тугалланганлиги республикамиз меҳнаткашларининг ғоявий ҳаётида муҳим воқеа, ленинча миллий сиёсатнинг катта ютуғидир.

Ҳозирги пайтда В. И. Лениннинг Тўла Асарлар тўпламининг ўзбек тилига таржимаси нашр этила бошлади. Бу республикамиз ғоявий ҳаётидаги янги босқичнинг ифодасидир.

Ҳ. ТУРСУНОВ,
тарих фанлари доктори, профессор,
Э. ҲАЙИТБОЕВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

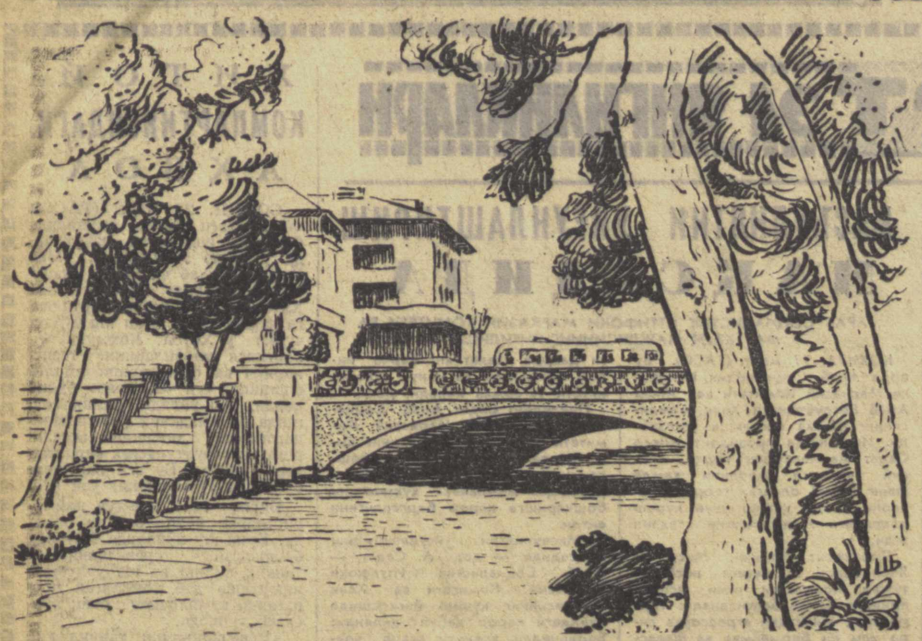

БУГУНГИ ТОШКЕНТ.

Баҳор шабадаси билан ўлкамиз пойтахтига файз кирмоқда. Дарахтлар куртак ёзиб, хиёбонлар яшил либосга бурканмоқда. Мўйқалам устасини илҳомлантирган бу манзарада Анҳор атрофи акс эттирилган.

В. Штин чизган расм.

Ахлоқ-одоб мавзуида

ЯНА НОН ҲАҚИДА

Нон — муқаддас нарса. Одатда кишилар муқаддас нарсаларни кўз қорачиғидай асрайдилар, эъзозлайдилар. Халқимиз қадимдан нон учун курашиб келган, нонни қадрлашга ўрганган. Нон ҳақида ажойиб эртаклар, қўшиқлар битилган. Қарияларимиз ерда ётган нон увоғини олиб кўзларига суртса, баъзилар буни эскиликка йўйишади. Назаримда, бу мутлақо эскилик эмас, балки қарияларимизнинг исрофгарчиликдан, бефарқликдан норизолиги-ю, нонга бўлган ҳурмати аломатидир.

Уйимизга меҳмон келса, дастурхонга аввал нон келтириб қўямиз. Қардош республикалардан, чет эллардан диёримизга ташриф буюрадиган ҳурматли меҳмонларимизни ҳам даставвал қўлимизда нон, туз билан кутиб оламиз. Демак, нон — энг азиз нарса, ҳаётимиз кўрки.

Мен ўқитувчиман. Ота-оналарнинг уйларида тез-тез бўлиб тураман. Улар билан суҳбатлашаман, турмушларини кузатаман. Тўйларда, турли маросимларда қатнашаман. Халқимиз орзу қилган «очил дастурхон»лар замонасидамиз, тўкин-сочинлик. Кишининг кўнгли тоғдек кўтарилиб кетади. Лекин бир нарсада тилингни тишлаб қоласан, киши. Азиз нонга, «очил дастурхон»ларимизнинг кўрки бўлган нонга ҳамма жойда, ҳамма бирдек ҳурмат, тежамкорлик билан муносабатдами?

Чойхона ва ошхоналардаги яшчиклардан ошиб-тошиб қотиб ётган бутун-бутун гижда, оби нонлар, булочкаларни кўра туриб, юқоридаги саволга «ҳа» деб жавоб беришга тилинг бормайди.

Бир куни дарс пайтида дераза ёнида ётган бурда нонларга кўзим тушиб қолди. Айбдорни суриштирсам, болалар бир-бирига солишди, хуллас, нонни исроф қилган ўқувчи топилмади. Лекин синфдан бу ишга лоқайд чиқиб кетолмадим. Ўқувчиларимга қишли-қировли кунларда нон дўконлари эшиги олдида туни билан нонга навбат кутиб сарғайиб ўтказган машаққатли кунларимиздан сўзладим. Тўққиз юз кун қамалда қолиб, очликдан 70 минг кишиси вафот этган ленинградликларнинг жасоратларини гапирмасдан ўтолмадим. Ленинграддаги Пискарев қабристонининг мемориал музейига қўйилган пионер Таня Савичеванинг кундалик дафтаридан парчалар келтирдим... Болалар бутун вужудини қулоқ қилиб, сўзларимни тинглашди. Шу-шу, бу синфда исрофгарчилик аломатларини мутлақо сезмадим.

Болалар — келажагимиз. Улар билан тарбиявий соатларда, пионер сборларида исрофгарчиликка қарши қизиқарли суҳбатлар ўтказишга ҳар бир ўқитувчи, ҳар бир пионер вожатий, қолаверса, бутун мактаб коллективи қизиқса, ишонаманки, бу ижобий натижаларга олиб келади.

Ошхона, чойхоналарда ва бошқа оммавий овқатланиш жойларида кўзга кўринарлироқ ерга «Нонни беҳудага синдирманг!», «Ризқи-рўзимиз бўлган нонни исроф қилманг!» қабилидаги чақириқлар илиб қўйилса, нур устига нур. Айниқса, умумий овқатланиш ходимлари, маҳалла жамоатчилиги исрофгарчиликка қарши яна ҳам жон куйдиришлари, бу умумжамият иши йўлида янги чора-тадбирлар ўйлаб кўришлари керак, токи, ушоқ ҳам исроф бўлмасин. Ҳали планетамизда нонга қорни тўймай яшаётган халқлар бор экан, нонкўрларни йиғин ва анжуманларда аямай танқид қилиш керак.

Нонни эъзозлаш — ҳаётни эъзозлаш. Нонни эъзозлаш — яхши нарсаларга бўлган яхши муносабат, одамларга бўлган иззат-икром. Нонни яратган инсон қўлларига, оддий қадоқ қўлларга таъзимдир. Тўкин-сочинлигимиз йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган дала меҳнаткашларига ва уларнинг меҳнатига бўлган ҳурматдир.

Юсуфжон ВАЛИЕВ,
Ўш область, Қизилқия шаҳридаги Ҳ. Олимжон номли 5-ўрта мактаб илмий бўлим мудири.

ЎЛКАЛАР ОША

Тошкент кўчаларида қизиқ ёзувли енгил машина пайдо бўлди. Унинг икки ёнига «СССР-50-Эстафета», «ВАЗ-Смена-72» сўзлари ҳамда турли шаҳарларнинг номлари кўрсатилган ўзига хос карта чизилган.

Бу «Жигули» маркали енгил машина бўлиб, ўтган йилнинг 12 июлида Волга бўйидаги Тольятти шаҳридан старт олганди. Маълумки, бу шаҳарда мамлакатимизда энг йирик саналган автомобиль заводи жойлашган. Энг қисқа муддат—икки йил ичида қад кўтарган гигант корхонанинг дастлабки маҳсулоти —«Жигули»да СССР бўйлаб сафар қилиш ташаббусани «Смена» журнали ёшлари бошлашди.

«Жигули»да мамлакат бўйлаб йўлга чиқишдан мақсад иттифоқдош республикалар ёшларининг ҳаёти ва меҳнати билан яқиндан танишиш эди. Серғайрат йигит-қизларнинг колхоз ва совхоз далаларида, завод ва фабрикаларда КПСС XXIV съезди қарорларини қандай амалга ошираётганликларини кўриш ва оммалаштириш мақсади сайёҳларни сафарга чорлаган.

«Смена» журналининг махсус мухбири Виталий Засеев раҳбарлик қилаётган «Жигули» машинаси экипажи бугунгача қарийб 33 минг километрлик йўлни орқада қолдирди. СССРнинг 50 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўрилаётган пайтларда йўлга чиққан машина Болтиқ бўйи шаҳарлари, Белоруссия қишлоқ ва далаларида, украиналик йигит-қизлар орасида бўлди. Шундан кейин Молдавия, Закавказьега йўл олиб. Каспий денгизидан паром орқали Ўрта Осиё ерларига ўтди. «Жигули» Туркманистондан Ўзбекистонгача бўлган йўлда қум-саҳролардан оша ўзига яраша имтиҳондан ўтди. Машинада жами 40 минг километр йўл босиш кўзда тутилган. Энди саёҳатчи «Жигули» Тожикистон, Қирғизистон ва Қозоғистон орқали Тольяттига қайтади.

К. ВЛАДИМИРОВА.

Тошкентда Иттифоқимизда энг йирик янги атир-упа фабрикасининг дастлабки корпуслари тикланиб бўлди. Корхонанинг биринчи навбати ишга тушди. Фабрика иккинчи навбати объектларида ускуналарни созлаш ишлари бошлаб юборилди. Ускуналарни монтажлаш-созлаш ишларида французлик мутахассислар ҳам қатнашмоқдалар. Улар француз-совет иқтисодий ҳамкорлиги шартларига мувофиқ Тошкентга келишган. Суратда: Франциянинг «Серет» фирмаси инженери Даниель Бессоль билан Тошкент фабрикасининг цех бошлиғи Бахтиёр Содиқов қилинадиган ишлар юзасидан фикрлашмоқдалар.

А. Авазов ва А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ).

Ахборот

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

◆ **ОТКРИТКАЛАР**

НАШРИЁТ ТУҲФАСИ

«Советский художник» нашриётида бу йил бадиий безакли юздан ортиқ откриткалар ҳамда 17 дона расмлар тўплами чоп этиш мўлжалланган. Булар орасида совет тасвирий санъати тарихига оид откриткалар, 150 дан ортиқ таниқли мўйқалам усталарининг ижодларидан намуналар бор. Тасвирий санъат мухлислари рассомлар С. Герасимовнинг «Колхоз байрами», И. Грабаряннинг «Светлана», А. Дейнекининг «Севастополь мудофааси» ва бошқа полотноларни откриткаларда кўрадилар.

Чоп этиладиган откриткалар рўйхатига ўзбекистонлик уста рассом Ўрол Тансиқбоевнинг «Олой водийсида оқшом» асари ҳам киритилган. Откриткани 40 минг нусхада нашр этиш кўзда тутилган.

С. КОСТИРКО.

◆ **ЛОЙИҲАЛАР**

САПЁРЛАР МАЙДОНИДА

Республика пойтахтининг Сапёрлар майдони янада кўркамлашадиган бўлди. «Ташгипрогор» лойиҳа институтининг биринчи устахонаси архитекторлари мазкур майдон лойиҳасини тайёрлашди. Энди «Россия» меҳмонхонаси ёнида Пахта тозалаш саноати министрлигига қарашли инженерлик лабораториясининг 7 қаватли биноси қад кўтаради. Бинонинг биринчи қаватида аҳолига маиший хизмат кўрсатилади. Аэрофлот кассалар биноси теварагида ҳам тўққиз қаватли уйлар қурилади. Майдон атрофидаги бинолар ансамблининг кўриниши ҳам бир оз ўзгаради. Жумладан, «Модалар уйи» устида думалоқ шаклда қўшимча қаватлар қад кўтаради. Лойиҳачилар, шунингдек, майдоннинг файзли бўлишига эътибор бериб, реклама ва чироқлардан ўринли фойдаланишга ҳаракат қилишган.

А. ДИНОРОВ.

◆ **ТЕХНИКА ХИЗМАТИ**

ШОФЁРЛАР МАМНУН

Наманганда енгил автомобилларга техника хизмати кўрсатиш яхши йўлга қўйилди. Яқинда бу ерда махсус хизмат кўрсатиш станцияси фойдаланишга топширилганди. Мазкур объект корпуслари фойдаланиш учун қулай. Автомобилларни ремонт қилувчи С. Қаҳҳоров, Ғ. Ғаниев, Р. Қодиров, С. Мамадалиев каби усталарнинг кўрсатаётган хизматидан шофёрлар мамнун бўлмоқдалар.

М. МИРЖАЛИЛОВ.

◆ **ҚЎРҚМАС ҚИЗЧА**

ШЎХЛИК ОҚИБАТИ

Қарши шаҳарлик Ҳусниддин Мажидов ҳам кўпгина тенгқурлари сингари шўх болалардан. Шўх бўлмаса дорбозликни ҳавас қилармиди. Воқеа бундай бўлганди...

Бир куни Ҳусниддин уйида ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб, ростмана дор ўйнамоқчи бўлди. У ҳовли юзида дор «қуриб» қўлига лангар олди. Бунинг учун аввал бир томонга қозиқ қоқиб, арқон торди. Арқоннинг иккинчи учини айвон устунига боғламоқчи бўлди. Афтидан, белидан боғлаб дор устида ҳаракат қилмоқчи бўлган. Бироқ, оёқ остига қўйган столча кутилмаганда ағдарилиб, бел боғлашга мўлжалланган тизимча йигитчанинг бўйнига тушган.

Ҳовлида эса тўққиз ёшли синглиси Насибадан бошқа ҳеч ким йўқ эди. Қизча бўғилиб қолган акасини кўриши биланоқ ёрдамга югурди. Лекин нима қилсин! Арқонга бўйи етмайди. Ёрдамга чақиргунча акаси... Лекин қизча ўзини йўқотмай, акасининг оёқларига ёпишди. Кучи борича кўтаришга уринди. Синглисининг ёрдамида Ҳусниддиннинг гавдаси бир оз кўтарилди ва қоқилган ёғоч қулаб тушди. Қўни-қўшнилар ёрдамга келишганда «дорбоз» беҳуш ётарди. Кўп ўтмай Ҳусниддинга «Тез ёрдам» хизмати кўрсатилди. Навоий номли 2- мактабнинг ўқувчиси Насибанинг бу эпчиллигига ҳамма қойил.

Ч. БЕРДИЕВ.

◆ **ТАБИАТ ҲАЗИЛИ**

ҚЎЙМИ Ё ЭЧКИ

Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» совхозида қизиқ гап тарқалди. Кекса чўпон Рустам бобо Аҳмедов отарида антиқа қўзи дунёга келди. Кўпчиликни ҳайратга солган нарса жайдари совлиқнинг думли жонивор туққани эди. Унинг бош тузилиши қўзига ўхшаса, думбаси ўрнида эчкидагига ўхшаш дум бор. Кекса чўпон Равшан ота Ёрқулов ҳам табиатнинг бу «ҳазили»дан ҳайрон.

Н. ЭШҚУВВАТОВ

*

ҲОДИСА

МАРЯКОВНИНГ ЖАСОРАТИ

Қўқондан Наманганга йўл олган поезди минут сайин тезликни оширмоқда. Машинист Иван Макаровнинг кўзига узоқдан икки қора нуқта кўрингандай бўлди.

— Нораста болаларга ўхшайди, — кўнглидан ўтказди машинист. Сигнални босди, лекин қора нуқталар қимирламай турарди.

— Альберт, яхшилаб қара-чи, йўлдаги ҳу анави нима экан? — Иван Макаров ёрдамчисига юзланди.

— Кўряпман, наҳотки одам бўлса...

Поезд ҳайдовчи состав тезлигини секинлаштирди. Поезд нуқта бўлиб кўринган жойга яқинлашиб борди. Қараса икки бола поезддан қўрқиб, шпаллар устида қочиб боришарди. Поездни тўхтатишнинг иложи йўқ...

— Иван Григорьевич, мен кетдим, болаларни қутқариш керак, — деди-ю, устозининг жавобини кутмай Альберт Маряков ўзини пастга отди. У юриб кетаётган поезд олдига тушиб, болалар ортидан югурди ва икки болани қучоғига олиб, пастга отилди. Маряков ўз ҳаёти хавф остида бўлса-да, икки болани ўлимдан сақлаб қолди.

Комсомол йигит машинист ёрдамчиси Альберт Маряковнинг совет кишиларига хос олижаноб фазилати темирйўлчилар мақтовига сазовор бўлди.

М. ЙЎЛДОШЕВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Спорт. Спорт. Спорт.

Сўнгги тур олдидан

Қўл тўпи бўйича мамлакат чемпионатида иккинчи давра ўйинлари ниҳоясига етай деб қолди. Украинанинг пойтахтида ўтказилаётган бу мусобақаларда Тошкент жисмоний тарбия институти терма командаси мазкур тур ўйинларини ғалаба билан бошлади. Улар киевлик армиячиларни 24:19 ҳисобида енгдилар. Иккинчи учрашув ҳам тошкентликлар фойдасига ҳал бўлди. Краснодарнинг «Университет» командаси билан ўтказилган бу учрашувда 26:23 ҳисоби қайд қилинди.

Икки учрашувда сусткашликка йўл қўйилди. Ёшларимиз МАИ спортчиларидан 24:32 ҳисобида енгилишган бўлса, «Кунцево» командасидан 24:26 билан мағлубиятга учрадилар. ЗАС командаси билан ўйинда тошкентликларнинг қўли баланд келди. Бу ўйинда ягона тўп командамизга ғалаба (20:19) келтирди. Навбатдаги ўйинда вакилларимиз пойтахт армиячилари билан куч синашиб ташаббусни бой беришди. Яна бир неча ўйиндан кейин ҳал қилувчи учинчи давра мусобақалари бошланади.

Ўз майдонида—ғалаба

Иккинчи лига хоккей командалари ўртасида ўтказилаётган мамлакат чемпионатида иштирок этаётган Тошкентнинг «Спартак» командаси мавсумни якунлаш арафасида. Спартакчилар навбатдаги ўйинлардан бирини ўз майдонларида «Алюминшчик» командаси билан ўтказдилар. Учрашув хоккейчиларимиз фойдасига 4:1, 4:2 ҳисобида ҳал бўлди. Муҳим очколарни қўлга киритган спартакчилар эндиги ўйинни сафарда — Прокопьевскда ўтказадилар.

Бошланиши дуруст

Волейбол бўйича олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг сўнгги давра ўйинлари бошланди. Учрашувлар Тула ва Ворошиловград шаҳарларида давом этмоқда. Кучли олтиликка кириш учун ҳаракат қилаётган Тошкентнинг «Автомобилист» командаси қизлари Тула шаҳрида учта учрашув ўтказдилар. Дастлабки ўйин пойтахт динамочиларига 3:0 ҳисобида енгилишдан бошланди. Кейинги ўйинларда волейболчи қизларимиз ғалабага эришдилар. Улар Москванинг «Локомотив» командасини 3:1, Краснодарнинг «Динамо» коллективини 3:2 ҳисоби билан енгдилар. Командамиз ҳозир жами 20 та ўйинда 9 очко тўплаб, саккизинчи ўринни эгаллаб турибди.

Ўсмирлар— Европа чемпиони

Шайбали хоккей бўйича ўсмирлар ўртасида ўтказилган Европа чемпионати мусобақалари тугади. Ленинград шаҳрида бир неча кун давом этган бу мусобақаларда совет терма командаси Европа чемпиони бўлди. Хоккейчиларимиз жами 10 очко тўплаб, биринчиликни қўлга киритдилар ва мусобақанинг олтин медаллари совриндори бўлишди. Иккинчи-учинчи ўринлар 7 очко тўплаган Швеция ва Чехословакия терма командаларига берилди. Қолган ўринлар Финляндия, Швейцария ва ГФР хоккейчиларига тегди.

Чемпионатнинг энг яхши ҳужумчиси номини олиш совет хоккейчиси Владимир Голиковга насиб қилди. Унга «Ленинградская правда» газетасининг совринн топширилди.

Реклама ва эълонлар

Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
30—31 мартда, 1 апрелда

МАҚОМ, ЛИРИКА ВА АСКИЯ КЕЧАЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Академик Юнус Ражабий раҳбарлигидаги «Мақом» ансамбли;

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Коммуна ИСМОИЛОВА, Берта ДАВИДОВА;

Ўзбекистон ССР халқ ҳофизлари: Бобохон ва Акмалхон СЎПИХОНОВЛАР;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Холисхон ҚОДИРОВА, Ориф АЛИМАҚСУМОВ, Шокиржон ЭРГАШЕВ, Сирож АМИНОВ, Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА, Ҳадия ЮСУПОВА;

Солистлар: **Ориф ХАТАМОВ, Ҳакимжон ФАЙЗИЕВ, Очилхон ОТАХОНОВ, Дилафруз ЖАББОРОВА, Раҳима ЙЎЛДОШЕВА, Исҳоқ КАТАЕВ, Иброҳим ИСҲОҚОВ**

(Марғилон)

«Марҳабо талантлар» телевизион фестивалининг лауреати **Раънохон АМИНОВА** (Сурхондарё области, Денов шаҳри);

Машҳур аскиячилар: ИЖРОҚУМ бува АМИНОВ, ҒОЙИБ ота ТОШМАТОВ, Мамаразиқ ИСҲОҚОВ, Неъматжон ТОШМАТОВ, ЙЎЛДОШХОН НОСИРОВ.

(Қўқон):

ЗАЙНОБИДДИН ва МАДАМИН ЮСУПОВЛАР
(Марғилон);

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ҳаким НИШОНОВ.**

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ансамблнинг музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Фахриддин СОДИҚОВ.**

Кечани олиб борадилар: **Насиба ҚАМБАРОВА** ва **Ўткир СИДДИҚОВ.**

Концертлар: 30 мартда кеч соат 8 да, 31 мартда соат 5 ва 8 да, 1 апрелда соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30— МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Мультфильм. 18.55 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.25 — Ўн минут музика. 19.35 — «Ахборот». 19.50 — Сиёсий шарҳловчи Б. Дунаевнинг чиқиши (Москва). 20.20 — Шеърият мухлисларига. 20.30— «Ахборот» 20.50 «Олтин водий». 22.00—«Вақт».22.30—«Ёшлар овози». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.25 — ТОШКЕНТ. 10.30 — Ленин номли мактабда. 11.10 — **Биров келди, эшикни очинг** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.30 — Концерт. 19.50 — Ҳужжатли фильм. 20.20 — **Мен яшаётган хонадон** (бадиий фильм). 22.00 — Йўллар чорлайди. 22.30 — Балли азаматлар! УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари 19.15 — Телефильм. 20.35 — **Икки ҳаёт** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/III да **Этик кийган мушук** (кундузи), **Травиата** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/III да **Тарих тилга кирди** (кундузи), **Имон** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/III да **Ужарлар** (кундуз соат 12 да), **Хотинимнинг эри** (кеч соат 7.30 минутда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет циркининг ҳайвон ўргатувчиси Бутуниттифоқ кўригининг лауреати **Б. Денисов Африка шерлари билан.**

РУС ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИДА ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ҚЎҚОН ШАҲАР ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ — 30/III да кеч соат 7 да О. Бодиқов асари **«Қорақум фожиаси».**

КИНО

Шайтон малайлари Иблис тегирмонида — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 6.30, 8.45 минутда).

Адрес: Ер планетаси — «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6,8.45 минутда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 12, 2, 3, 5, кеч соат 6, 8, 9 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз соат 1, 4, кеч соат 7, 9.30 минутда), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да), «МОСКВА» (кундуз соат 3 ва кеч соат 8.30 минутда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 9 да).

Рустам ва Суҳроб — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз соат 4, ва кеч соат 9.45 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3 ва кеч соат 7 да).

Ҳур қизлар (кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 6 да), **Эски шаҳар можаролари** (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да) — «ДРУЖБА».

Чингачгук — Аждаҳо, Оцеола — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11, кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да).

Эски шаҳар можаролари; Мультфильмлар тўплами — ҲАМЗА номли (эрталаб соат 11.30, кундуз соат 2.30, 5.30 ва кеч соат 8.30 минутда).

Ромео ва Жульетта — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 5.30 минутда).

Қора лола — «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз соат 1, 3, 5, кеч соат 7, 8.40 минутда).

Унинг ҳаётида эркаклар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, кеч соат 6, 8 да).

Чемпион — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5, кеч соат 8.45, 10.30 минутда).

В. Д. ЖУРИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
1973 ЙИЛ УЧУН
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги: автоматик бошқариш ва регулировка қилиш, гидравлика ва инженерлик гидрологияси, гидротехника иншоотлари, мелиорация ва суғориладиган деҳқончилик;

сиртқи: автоматик бошқариш ва регулировка қилиш, сув таъминоти ва канализация, гидрогеология, гидравлик машиналар, гидравлика ва инженерлик гидрологияси, гидротехника иншоотлари, қурилиш материаллари ва буюмлари, мелиорация ва суғориладиган деҳқончилик, қурилишда ишлаб чиқариш технологияси ва қурилишни ташкил этиш, экономика, халқ хўжалигини бошқаришни ва планлаштиришни ташкил этиш.

Ҳужжатлар — 15 сентябргача, имтиҳонлар 1 октябргача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент, ГСП, Я. Колас кўчаси, 24-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ-ЙЎЛ ИНСТИТУТИ ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВЧИЛАР СОСТАВИДАН ҚУЙИДАГИ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедраларнинг катта ўқитувчилари — КПСС тарихи, чет тили, чизма геометрияси, умумий химия, автомобилларда пассажирлар ва юк ташиш ва ҳаракат хавфсизлиги, автотранспорт двигателлари, автомобиль транспортидан фойдаланиш, олий математика, автоматика ва ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш асослари, умумий тепло техника ва гидравлика.

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 32-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги коллегияси ва коллективи, Кўн-пойафзал саноати бош бошқармасининг коллективи Кўн-пойафзал саноати бошқармасининг собиқ бошлиғи

Юсуфжон Ҳожиевич ҚОСИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги Республика миқёсидаги шахсий пенсионер

Машрабхон АҲМАДАЛИЕВАнинг

вафот этганлигини билдириб, марҳуманинг оиласига чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✦ ТЕЛЕФОНЛАР
эълонлар — 338142.
коммутатор — 330249 —
330258 гача

Б. — 74. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 01309.